

Zhodnocení rizik sportovních akcí z pohledu Policie ČR

Lukáš Roman

Bakalářská práce
2017

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení
Ústav krizového řízení
akademický rok: 2016/2017

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: Lukáš Roman
Osobní číslo: L14383
Studijní program: B3909 Procesní inženýrství
Studijní obor: Ovládání rizik
Forma studia: kombinovaná

Téma práce: Zhodnocení rizik sportovních akcí z pohledu Policie ČR

Zásady pro vypracování:

1. Na základě rozboru informačních zdrojů světa vytvořte model systémového přístupu k řešení dané problematiky.
2. Vytvořte odpovídající model řešení zadané problematiky pro modelování rizik sportovních akcí.
3. Modelováním vymezte oblast vhodného řízení pro "zhodnocení rizik na sportovních akcích ze strany policie ČR".
4. Z uvedeného modelování a příkladů z praxe navrhnete odpovídající model zadaného úkolu.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

[1] TICHÝ, Milík. Ovládání rizika. Analýza a management. Vyd. 1. Praha: C. H. Beck, 2006. 396 s. ISBN 80-7179-415-5.

[2] SLEPIČKA, Pavel a PEKÁREK, Jiří. Sportovní diváctví: rozbor negativních jevů na stadiónech: prevence proti diváckým výstřelkům. 1. vyd. Praha: Olympia, 1990. 213 s. Spartakus. ISBN 80-7033-012-0.

[3] VANGELI, Benedikt. Zákon o Policii České republiky: komentář. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2014. xxi, 461 s. Beckovy komentáře. ISBN 978-80-7400-543-5.

Další odborná literatura dle doporučení vedoucího bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce: **prof. Ing. Jiří Dvořák, DrSc.**
Ústav krizového řízení

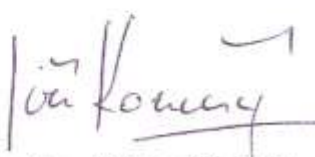
Datum zadání bakalářské práce: **3. února 2017**

Termín odevzdání bakalářské práce: **15. května 2017**

V Uherském Hradišti dne 20. února 2017

doc. RNDr. Jiří Dostál, CSc.
děkan

Ing. et Ing. Jiří Konečný, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹⁾;
- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²⁾;
- podle § 60³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60³⁾ odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užit své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se bakalářská práce skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

V Uherském Hradišti 4.5. 2017

.....
podpis studenta

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevýdělečně zveřejňuje bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy. Vysoká škola disertační práce nezveřejňuje, byla-li již zveřejněna jiným způsobem.

(2) Bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlázení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

(4) Vysoká škola může odložit zveřejnění bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce nebo jejich částí, a to po dobu trvání překážky pro zveřejnění, nejdéle však na dobu 3 let. Informace o odložení zveřejnění musí být spolu s odůvodněním zveřejněna na stejném místě, kde jsou zveřejňovány bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce, jíž se týká odklad zveřejnění podle věty první, jeden výřisek práce k uchování ministerstvu.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní vnitřní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělků jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídnou k výši výdělků dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Předmětem této bakalářské práce je popis rizik spojených s konáním sportovních akcí, pro jednotlivé články Policie České republiky, které se na těchto akcích podílí. V práci jsem se zaměřil na rizika, která s sebou přináší fotbalové a hokejové utkání. Nepopisuji zde strategii ani taktiku pořádkových jednotek a dalších složek zde se podílejících, ale jsou uvedeny postupy při eliminaci hlavních rizik na konkrétních případech. Teoretická část se zabývá základními definicemi, charakteristikami, pojmy a legislativou týkající se Policie. Je zde také uvedeno, z jakých předpisů a metodiky vychází pořadatelé těchto sportovních akcí. V praktické části jsou příklady sportovních akcí i s navržením opatření.

Klíčová slova:

prohlídky, legislativa, zákony, nebezpečí, akce

ABSTRACT

The subject of this bachelor thesis is to describe the risks associated with organizing sporting events, for individual components of the Police of the Czech Republic participating in these events. In my thesis, I focused on the risks posed by football and hockey matches. I do not describe the strategy or tactics of the command units and other components involved here, but the procedures to eliminate major risks in specific cases. The theoretical part deals with basic definitions, characteristics, concepts and legislation related to the Police. It also specifies what rules and methodologies the organizers of these sports events derive from. The practical part contains examples of sporting events as well as proposing measures.

Keywords:

tours, legislation, laws, dangers, actions

Poděkování

Zde bych rád poděkoval svému vedoucímu mé bakalářské práce prof. Ing. Jirímu Dvořákovi, DrSc., za skvělé vedení, ochotu, věcné připomínky a rady, které mi poskytl k mému tématu.

OBSAH

ÚVOD.....	10
I TEORETICKÁ ČÁST.....	11
1 DEFINICE RIZIKA.....	12
2 POLICIE A SPECIÁLNÍ POŘÁDKOVÉ JEDNOTKY	13
2.1 POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY	13
2.2 POLICEJNÍ SLOŽKY PODÍLEJÍCÍ SE NA SPORTOVNÍCH AKCÍCH	14
2.2.1 Dopravní policie	14
2.2.2 Kriminální policie	14
2.2.3 Služba pořádkové policie	15
2.3 SPECIÁLNÍ POŘÁDKOVÉ JEDNOTKY	15
3 ZÁKONY, ZÁKONNÉ NORMY A JINÉ DOKUMENTY.....	18
3.1 ZÁKONY	18
3.2 ÚKOLY POLICIE A INTERNÍ AKTY	19
3.3 DONUCOVACÍ PROSTŘEDKY	21
4 NEBEZPEČÍ, PROVÁZEJÍCÍ SPORTOVNÍ AKCE A VÝCHODISKA PŘI JEJICH VYHODNOCOVÁNÍ.....	24
4.1 NEBEZPEČÍ PRO NÁVŠTĚVNÍKY SPORTOVNÍCH AKCÍ	25
4.2 NEBEZPEČÍ PRO POLICII.....	26
4.3 ČLENĚNÍ SPORTOVNÍCH AKCÍ ZE STRANY POLICIE PODLE STUPNĚ NEBEZPEČÍ.....	28
5 ZPŮSOBY PORUŠOVÁNÍ ZÁKONA NA SPORTOVNÍCH AKCÍCH.....	29
6 POŘADATELSKÁ SLUŽBA NA STADIONECH	33
6.1 DOHODA MEZI ČESKOMORAVSKÝM FOTBALOVÝM SVAZEM A POLICÍ ČESKÉ REPUBLIKY	33
6.2 LEGISLATIVA.....	34
6.3 BEZPEČNOSTNÍ PROHLÍDKY	35
II PRAKTICKÁ ČÁST	36
7 SYSTÉMOVÉ ŘEŠENÍ DONUCOVACÍCH PROSTŘEDKŮ U NÁS A VE SVĚTĚ	37
8 VYHODNOCENÍ RIZIK	39
ROZBOR DAT	43
9 MODELOVÉ SITUACE SPORTOVNÍCH AKCÍ A RIZIK.....	45
9.1 PŘÍKLAD POŘÁDKOVÉHO OPATŘENÍ POLICIE V PŘÍLEŽITOSTI KONÁNÍ FOTBALOVÉHO ZÁPASU.	45
Nejčastější projevy agresivního jednání.....	49
9.2 VYHROCENÝ KONEC NA DRUHOLIGOVÉM HOKEJI.....	50
Vysoká nebezpečnost	51

10	NÁVRH OPATŘENÍ	52
10.1	FOTBAL	52
10.2	HOKEJ	53
	ZÁVĚR	55
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	57
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	59
	SEZNAM OBRÁZKŮ	60
	SEZNAM TABULEK	61

ÚVOD

Sportovní akce s sebou přináší spoustu rizik, ne všechny jsou ale kompetentní řešit policisté. Hlavním a nejdůležitějším rizikem pro Policii České republiky na policejních opatřeních k příležitosti konání sportovních akcí, je existence reálné hrozby diváckého násilí a dalších trestných činů či přestupků páchané na akcí tohoto typu. Pro tyto a další účely byly v rámci Policie České republiky zřízeny napříč republikou speciální pořádkové jednotky, které plní svou funkci v případech, kdy už nelze situaci řešit jinak, než represí.

Pro svou práci jsem si vybral toto téma, jelikož pracuji 13 let u Policie České republiky a v současné době jsem zařazen jako velitel družstva ve speciální pořádkové jednotce Jihomoravského kraje. Pokuším se vypsát většinu rizik se kterými se jako policisté musíme potýkat při konání sportovních akcí. Policie České republiky jako samostatný bezpečnostní sbor a jedna ze složek integrovaného záchranného systému musí plnit mnoho rozmanitých a nelehkých úkolů. V tomto případě se jedná o ochranu života a zdraví osob, majetku, veřejného pořádku a samozřejmě ochranu samotných policistů a jim svěřeného majetku.

V dnešní době, která je provázena vzrůstajícím násilím to je často úkol nelehký, jelikož každé podcenění situace, či špatné rozhodnutí může vést k vážným následkům, jako jsou lehká či těžká zranění účastníků, nebo škoda na majetku a zařízení stadionů. Činnost policie vychází ze zákonů, interních aktů policie a různých metodických dokumentů.

Jedna věc je ale znát zákony a příručky a ta druhá mnohem složitější je uvést tyto vědomosti v praxi. Ve skutečnosti to znamená dlouholeté shromažďování zkušeností na všech článcích od velitele celého opatření až po řadového policistu připraveného k případnému zákroku na místě.

V této práci jsem vyjádřil, jak policisté nahlíží na tyto akce. Podle jakých zákonů vychází Policie v různých situacích, které v souvislosti s opatřeními na sportovních akcích vychází, kdo se na takových akcích podílí, jaká jsou největší rizika a problémy s jakými se Policie na těchto akcích setkává. K pochopení dané problematiky, jsem se v teoretické části zaměřil na vysvětlení základních pojmů, zákonů, jaké jsou úkoly Policie České republiky, kdo se na policejních opatřeních v příležitosti konání sportovních akcí podílí, jaké rizika zde jsou a kdo tyto rizika vytváří. V praktické části je uvedeno, jak to zhruba vypadá v reálném opatření na konkrétních příkladech s návrhem opatření ke zlepšení těchto situací.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 DEFINICE RIZIKA

Označením nebo slovem „riziko“ bývají označovány kvalitativně hodně odlišné, přesto velmi příbuzné pojmy. Zdá se, že při snaze o nalezení definice rizika jde o sématický problém, který nelze řešit univerzálně. Je důležité, z jakého pohledu se na to díváme, v jakém odvětví, oboru a problematice, co je pod tímto označením rozuměno. Ono dokonce záleží na jazyku, ve kterém je o daném riziku psáno, či mluveno (v českém jazyce má „riziko“ spíše negativní odstín). Jsou tzv. skupiny definic technických, sociálních a ekonomických.

Používání slova „riziko“ už je běžným slovem ve vyjadřování, z médií je slyšíme každým dnem a je užíváno v mnoha odvozených tvarech a významech – riskantní, rizikovitost, riskovat. S pochopením a užíváním toho slova a jeho tvarů ve většině případů problém není. V otázkách „Není pro nás tento člověk riziko?“ chápeme naprosto přesně a dobře jako větu nadřízeného policisty „Nikde zbytečně neriskuj!“ nebo nabídku pojišťovny „Vaše rizika zvládneme“ Všichni dobře chápeme i výrazy „riziková situace“ „riziko smlouvy“ nebo „úvěrové riziko“. Zřídka kdy o tomto slovu vůbec přemýšlíme, ale chápeme je vždy, i když se vztahují k něčemu jinému. Význam slova pochopíme mnohdy až z kontextu. Ne vždy je patrné, zda dotyčná věc riziko přitahuje, nebo vytváří. [3]

Jestli v jakémkoliv textu, a to v odborném či neoborném nalezneme slovo riziko, tak jej v drtivé většině případů můžeme nahradit slovem „nebezpečí“ a to bez toho, aniž bychom nějak pozměnili smysl této informace a aniž by to někdo poznal.

Je velmi malé množství situací, kde se při běžném vyjadřování nedá použít riziko a nebezpečí jako to samé. Například, pokud se ve zpravodajství objeví zpráva o **nebezpečí tvorby náledí**, tak to pochopíme stejně jako kdyby řekli, že **hrozí riziko náledí na vozovce**. Na druhou stranu, pojišťovna nemůže říct **pojistíme nebezpečí**, ale **pojistíme rizika**.

Těmto záměnám pojmů „nebezpečí“ a „riziko“ se vyvarujeme celkem snadno, jestliže si uvědomíme toto: rizikový inženýr se musí nejdříve zabývat nebezpečím a pak teprve rizikem.

- Riziko-tímto pojmem se vyjadřuje pravděpodobnost, že vznikne negativní jev a zároveň i důsledky tohoto jevu

Nebezpečí-je to podstatná, ale skrytá vlastnost nebo schopnost něčeho (materiálu, stroje, pracovní činnosti), která může zapříčinit vznik škody, je to zdroj možného ohrožení nebo škody. [17] [18]

2 POLICIE A SPECIÁLNÍ POŘÁDKOVÉ JEDNOTKY

2.1 Policie České republiky

Policie České republiky je sbor zřízený zákonem České národní rady ze dne 21. června 1991, který slouží veřejnosti. Povinnosti a úkoly jsou zakotveny v zák. 273/2008 Sb. Mezi ty nej důležitější úkoly bych zmínil ochrana bezpečnost osob a majetku, předcházení trestné činnosti, ochrana veřejného pořádek a mnoho dalších. Plní rovněž úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, předpisy Evropských společenství a mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu České republiky. [4]

Veškerou činnost a metodiku PČR řídí policejní prezidium, v jehož čele je policejní prezident (dále jen PP), kterého do funkce jmenuje ministr vnitra, kterému zároveň PP odpovídá za činnost. Policejnímu prezidiu jsou podřízeny jednak útvary s celostátní působností a jednak krajská ředitelství policie. Policejní prezidium také analyzuje a kontroluje činnost policie, koordinuje, vytváří podmínky pro fungování a plnění úkolů policejních útvarů. Útvary s celostátní působností zřizuje ministr vnitra na návrh policejního prezidenta. Ze zákona bylo zřízeno 14 krajských ředitelství, které řídí krajské ředitelé.

V rámci Policie České republiky působí:

- služba pořádkové policie,
- služba dopravní policie,
- služba cizinecké policie,
- letecká služba,
- pyrotechnická služba,
- ochranná služba,
- služba kriminální policie a vyšetřování,
- a další specializované služby,

Mě v této práci zajímá zejména služba pořádkové policie, jelikož ta se podílí na sportovních akcích nejvíce. [16] [5]

2.2 Policejní složky podílející se na sportovních akcích

Na sportovních akcích je potřeba téměř všech složek PČR, protože každá se podílí na tomto opatření jiným způsobem. Říct, že se sportovní akce týkají pouze pořádkových jednotek je zcela špatné, jelikož je to práce všech bez rozdílů. O tom, jestli budou využity všechny složky, nebo jen některé je rozhodnuto na základě rizikovosti sportovní akce, která se odráží od místa, počtu návštěvníků a dalších faktorech, které podrobně rozepíší níže.

2.2.1 Dopravní policie

Každá větší sportovní akce přitahuje velký zájem jak skalních fanoušků daného sportu, tak rodin s dětmi, které berou sportovní akci jako příležitost ke společně strávenému času. Sportovní akce většího rozsahu ale přináší problémy spojené s tím, kde všichni zaparkují a jak se všichni co nejrychleji, nejbezpečněji a nejplynuleji dostanou na akci a zpět. Tady přichází na řadu dopravní policie, která dohlíží nad dodržováním pravidel v provozu na pozemních komunikacích dle zák. č. 361/2000 Sb. Dopravní policisté řeší nejenom aktuálně vzniklé problémy a komplikované dopravní situace, ale přímo přispívají ke zvyšování bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích v průběhu celé sportovní akce.

Dalším možným úkolem dopravní policie na sportovních akcích je doprovod hostujícího týmu, nebo fanoušků hostů z důvodů rychlého a bezpečného odjezdu z centra měst, kvůli případnému napadání během cesty s fanoušky domácího klubu, a to mnohdy za doprovodu pořádkových jednotek.

2.2.2 Kriminální policie

Mezi hlavní úkoly kriminální policie lze zařadit odhalování a objasňování závažné, úmyslné a zejména organizované trestné činnosti a vyšetřování takovýchto trestných činů. Často však odhaluje a objasňuje i méně závažnou trestnou činnost. Velká koncentrace lidí na sportovních akcích nepřitahuje pouze lidi toužící po zážitku ze sledování sportovního klání, ale přitahuje také jedince, kteří tyto akce berou jako šanci k nezákonnému obohacení v podobě kapesních krádeží. Krom krádeží jsou zde i z jiného důvodu a tím je zamezení vstupu fanouškům, kterým byl udělen soudem dle *Trestního zákoníku ČÁSTI PRVNÍ, HLAVA V, Díl 2, Oddíl 5, § 76 Zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce*. Tito jedinci se již dříve dopustili na podobných akcích protiprávního jednání a z toho důvodu jim byl tento

zákaz udělen. Bohužel se dost často stává, že se tito „fanoušci“ snaží na sportovní akci dostat, nebo sem dojíždím s úmyslem dalšího páchání dalšího protiprávního jednání.

Dalšími úkoly kriminální policie na těchto akcích je monitoring a vyhodnocování diváckého násilí a extremismus.

2.2.3 Služba pořádkové policie

Služba pořádkové policie je jednou ze základních služeb Policie České republiky. U této služby je v naší republice zařazeno přes 16.000 příslušníků policie. Jde o službu, která je prakticky pilířem policie a policisté zařazení k této službě, jsou v přímém kontaktu s občany, orgány obce a právníckými a fyzickými osobami. Je rozsahem a charakterem úkolů své činnosti v podstatě univerzální službou. Pod službu pořádkové policie patří jak řadoví policisté obvodních oddělení policie, kteří jsou na tyto akce veleni, tak speciální pořádkové jednotky, pořádkové jednotky, služební hipologie a služební kynologie. Každá z těchto složek plní své specifické úkoly, ke kterým byla náležitě vycvičena.

Speciální pořádkové jednotky, nebo pořádkové jednotky zajišťují pořádek před samotným začátkem sportovní akce, v průběhu i po jejím skončení, jelikož na tyto akce jezdí spousta jedinců, které tato akce nezajímá, ale jedou se porvat s fanoušky protistrany. Ne zřídka musí SPJ, či PJ doprovázet fanoušky hostů, tak aby se nemohli dopouštět protiprávního jednání ani po cestě.

Psovodi a jízdní policie slouží většinou až jako podpora SPJ při rizikových situacích, nebo v průběhu samotného zákroku, je-li toho třeba. V případě zajištění nebo zadržení jsou využívány k převozu a úředního zpracování hlídky obvodních oddělení.

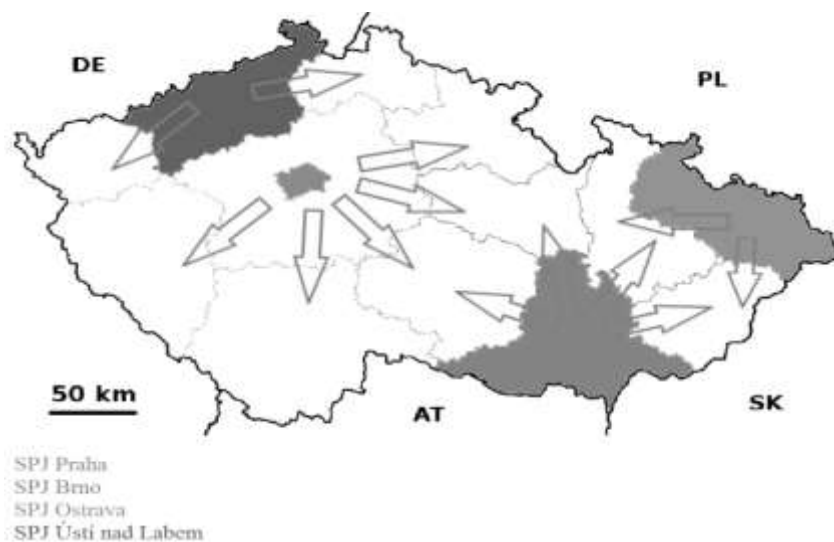
Jak jsem uvedl na začátku, každá ze složek policie zde hraje svou nenahraditelnou roli. [14]

2.3 Speciální pořádkové jednotky

Pro tyto účely byly v rámci reorganizace pořádkové policie zřízeny Speciální pořádkové jednotky (dále jen SPJ). Dříve jejich činnost prováděli nejčastěji policisté obvodních oddělení, oddělení hlídkové služby a další, kteří byli začleněni v pořádkových jednotkách (PJ). V případě mimořádných událostí, nebo v příležitosti konání sportovních akcí, nejčastěji fot-

balových a hokejových utkání byli tito policisté povoláni ze svých útvarů k výkonu této specifické činnosti. Toto bylo neefektivní jak z důvodu oslabení služby na útvarech, kde policisté sloužili, tak z hlediska časového, jelikož ne všechny akce jsou známy v dostatečném časovém horizontu a pak bylo složité dát dohromady policejní síly. Dalším negativem byla nízká vycvičenost těchto jednotek, jelikož mimo tyto úkoly plnili úkoly na svých mateřských útvarech a čas na cvičení nebyl dostatečný.

Na základě zkušeností s pražskou SPJ, která v rámci Prahy funguje cca 20 let, byly postupně pořádkové jednotky zrušeny a nahrazeny SPJ Brno, Ostrava a Ústí nad Labem. Některé kraje si ponechaly část svých pořádkových jednotek z rozdílných důvodů, ale i tak jsou v těchto krajích využívány SPJ.

Obrázek 1: rozmístění SPJ

Zdroj: [vlastní]

Mapka je pouze orientační, jelikož každá z jednotek působí dle potřeby po celém území České republiky. Jsou situace, které vyžadují koncentraci všech SPJ na jednom místě, nebo naopak.

Výhoda SPJ je v jejich vycvičenosti, která je na vyšší úrovni než klasické PJ, jelikož jsou pro tyto účely zřízeny a mají nesrovnatelně vyšší dotaci výcvikových hodin. Další výhodou je nepřetržitá služba, takže není nutné složitého stahování policistů z jiných útvarů, ale všechny síly a prostředky jsou v daném kraji koncentrovány na jednom místě.

Využitelnost SPJ je velmi rozmanitá a netýká se pouze sportovních akcí, demonstrací, ale jsou využívána k posilování přímého výkonu služby v zájmových lokalitách. V neposlední řadě stojí zmínit začlenění při živelných pohromách, katastrofách, průmyslových haváriích, terorismu a jiných událostech, které svým rozsahem a charakterem vyžadují začlenění většího počtu sil.

Obrázek 2: vybavení policistů speciálních pořádkových jednotek

Zdroj: [27]

Vybavení na obrázku bude v brzké době minulostí, jelikož těmto oblekům pomalu končí expirace a policisté speciálních pořádkových jednotek budou převystrojeni tzv. protiúderovým kompletem 3 v 1.

3 ZÁKONY, ZÁKONNÉ NORMY A JINÉ DOKUMENTY

Na straně 13. jsem uvedl, že hlavním zákonem policie je Zákon 273/2008 Sb., zákon o Policii České republiky. Nicméně není to jediný zákon, podle kterého se PČR musí řídit. Činnost policie vychází i z jiných zákonů, interních aktů a smluv.

3.1 Zákony

Policie české republiky musí postupovat v rámci své působnosti a činnosti.

- Zákon 273/2008 Sb., zákon o Policii České republiky – zde jsou uvedeny hlavní úkoly, oprávnění a povinnosti policistů a útvarů PČR,
- Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky,
- Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů: upravuje právní poměry fyzických osob, které v bezpečnostním sboru vykonávají službu, jejich odměňování, řízení ve věcech služebního poměru a organizační věci služby.
- Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník – stanovuje co je trestný čin, kdo je odpovědný, sankce za tyto činy,
- Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním – stanovuje postupy orgánů činných v trestním řízení při zjišťování trestných činů, jejich pachatelů a potrestání těchto pachatelů,
- Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích – tento zákon říká co to je přestupek, kdo je za něj odpovědný a jaká sankce hrozí za spáchání daného přestupku,
- Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů – stanoví povinnosti a pravidla účastníků silničního provozu,
- Vyhláška č. 122/2015 Sb., o způsobu vnějšího označení, služebních stejnokrojích a zvláštním barevném provedení a označení služebních vozidel, plavidel a letadel Policie České republiky a o prokazování příslušnosti k Policii České republiky,
- Zákon č. 106/1999 Sb. - Tento zákon zapracovává a upravuje pravidla pro poskytování informací a dále upravuje podmínky práva svobodného přístupu k těmto informacím,
- Zákon č. 84/1990 Sb. o právu shromažďovacím – každý má právo se shromažďovat za dodržení stanovených podmínek obsažených v tomto zákoně,

- Ústavní zákon č. 110/1998 Sb. o bezpečnosti České republiky - Čl. 2 Je-li bezprostředně ohrožena svrchovanost, územní celistvost, demokratické základy České republiky nebo ve značném rozsahu vnitřní pořádek a bezpečnost, životy a zdraví, majetkové hodnoty nebo životní prostředí anebo je-li třeba plnit mezinárodní závazky o společné obraně, může se vyhlásit podle intenzity, územního rozsahu a charakteru situace nouzový stav, stav ohrožení státu nebo válečný stav,

3.2 Úkoly policie a interní akty

Obecně se má za to, že úkoly specifikují a určují čeho se činnosti policie budou týkat, pramení z nich celkové řízení policie, jaké početní stavy policistů budou, jak budou kvalifikováni a dále. Ve věcné působnosti se odrážejí úkoly, protože věcnou působností se rozumí okruh otázek, které je policie povinna řešit dle zákona. Policie ČR za plnění těchto úkolů plně odpovídá. Od úkolů se odráží celkové směřování policie a stanovuje cíle jejich činnosti. Jedná se o konkrétní kroky s daným postupem, u kterých se předpokládá, že přispějí ke zlepšení na úseku veřejného pořádku, bezpečnosti a minimalizaci trestné činnosti. [1]

Úkoly policie jsou:

„a) chrání bezpečnost osob a majetku;

b) spolupůsobí při zajišťování veřejného pořádku, a byl-li porušen, činí opatření k jeho obnovení;

c) vede boj proti terorismu;

d) odhaluje trestné činy a zjišťuje jejich pachatele;

e) koná vyšetřování o trestných činech;

f) zajišťuje ochranu státních hranic ve vymezeném rozsahu;

g) zajišťuje ochranu ústavních činitelů České republiky a bezpečnost chráněných osob, kterým je při jejich pobytu na území České republiky poskytována osobní ochrana podle mezinárodních dohod;

h) zajišťuje ochranu zastupitelských úřadů, ochranu sídelních objektů Parlamentu, pokud zákon nestanoví jinak, prezidenta republiky, Ústavního soudu, ministerstva zahraničních

věcí, ministerstva vnitra a dalších objektů zvláštního významu pro vnitřní pořádek a bezpečnost, které určí vláda na návrh ministra vnitra; rovněž zajišťuje ochranu objektů, pro které taková ochrana vyplývá z mezinárodní dohody, kterou je Česká republika vázána;

i) dohlíží na bezpečnost a plynulost silničního provozu a spolupůsobí při jeho řízení;

j) odhaluje přestupky;

k) projednává přestupky, pokud tak stanoví zvláštní zákon; 2)

l) vede evidence a statistiky potřebné pro plnění svých úkolů;

m) vyhledává celostátní pátrání; přitom je oprávněna zveřejňovat údaje nezbytné k identifikaci hledaných osob;

n) na základě vyrozumění orgány Vězeňské služby České republiky provádí úkony související s bezprostředním pronásledováním osob, které uprchly z výkonu vazby nebo z výkonu trestu odnětí svobody;

o) zadržuje svěřence s nařízenou ústavní nebo uloženou ochrannou výchovou, kteří jsou na útěku, a spolupůsobí při jejich vyhledávání,

p) zajišťuje pohotovostní ochranu jaderných zařízení, která určí vláda České republiky, a podílí se na fyzické ochraně jaderného materiálu při jeho přepravě podle zvláštního zákona, 2a)

q) kontroluje doklady o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla podle zvláštního právního předpisu. 4a)

(2) Policie plní též úkoly státní správy, pokud tak stanoví zvláštní zákon. 3)

(3) Policie plní rovněž úkoly při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku, které jí ukládají příslušné orgány obcí za podmínek stanovených zvláštními předpisy. 4)

(4) Úkol odhalovat trestné činy páchané policisty a zjišťovat jejich pachatele plní útvar ministerstva pro inspekční činnost (dále jen "útvar inspekce"), přímo řízený ministrem vnitra (dále jen "ministr").“ [5; §2 odst.1]

Normy

Pro zajištění jednotného postupu Policie České republiky při plnění úkolů na úseku extremismu, sekt a diváckého násilí byl vydán dne 20 srpna 2009 Závazný pokyn policejního

prezidenta (ZPPP) č. 110/2009, který sjednotil postupy příslušníků policie v této problematice. Jelikož se jedná o interní akt pouze pro vnitřní potřebu, a stahuje se na něj omezení vyplývající ze zákona č. 106/1999 Sb., tak není možné citovat, či jinak zveřejňovat obsah tohoto dokumentu. [29]

Existuje celá řada dokumentů, smluv a manuálů upravujících, jak se má bezpečnostní opatření v příležitosti konání sportovní akce připravit, jak se má policie chovat před akcí, v průběhu i po jejím ukončení, jak postupovat při zákroku když dojde k porušení zákona.

3.3 Donucovací prostředky

V okamžiku, kdy už nelze jinými prostředky odvrátit protiprávní jednání, je policista nucen použít donucovací prostředek, případně kombinaci donucovacích prostředků. Podmínky použití donucovacích prostředků policistou, okolnosti omezení jejich použití, jejich vyjmenování a následnou povinnost policisty po použití je zakotveno v zákoně č. 273/2008 Sb., zákon o Policii České republiky, konkrétně v § 51 až § 59.

Donucovacími prostředky jsou:

„a) hmaty, chvaty, údery a kopy,

b) slzotvorný, elektrický nebo jiný obdobně dočasně zneschopňující prostředek,

c) obušek a jiný úderný prostředek,

d) vrhací prostředek mající povahu střelné zbraně podle jiného právního předpisu s dočasně zneschopňujícími účinky,

e) vrhací prostředek, který nemá povahu zbraně podle § 56 odst. 5,

f) zastavovací pás, zahrazení cesty vozidlem a jiný prostředek k násilnému zastavení vozidla nebo zabránění odjezdu vozidla,

g) vytlačování vozidlem,

h) vytlačování štítem,

i) vytlačování koněm,

j) služební pes,

- k) vodní stříkač,
- l) zásahová výbuška,
- m) úder střelnou zbraní,
- n) hrozba namířenou střelnou zbraní,
- o) varovný výstřel,
- p) pouta,
- q) prostředek k zamezení prostorové orientace.“ [5; §52]

§ 53 Obecné podmínky použití donucovacího prostředku

V tomto § je uvedeno kdy může být donucovací prostředek (dále jen DP) použit, co musí před jeho použitím předcházet. (*Výzva – Jménem zákona, o upuštění od protiprávního jednání s výstrahou že bude použito DP, což neplatí v případě ohrožení života a zdraví osob kdy by zákrok nesnesl odkladu*).

Je zde jasně řečeno, že smí být použit DP, který umožní dosažení účelu a je nezbytný. Tedy aby byl vybrán adekvátní prostředek a aby razance zákroku nepřesáhla nebezpečnost. [5]

§ 57 Povinnosti policisty po použití donucovacího prostředku nebo zbraně

Zde je uvedeno, co bude následovat po použití DP, pokud došlo ke zranění, tak poskytne policista první pomoc, případně zajistí lékařské ošetření, ale až po v okamžiku, kdy to okolnosti dovolí. Policista musí použití DP bezodkladně hlásit nadřízenému a sepsat úřední záznam s uvedením proč k tomu došlo, k celkovému průběhu a k výsledku. [5]

§ 58 Zvláštní omezení

Použití DP není možné ve všech případech a proti všem osobám, proto jsou v tomto § vypsány omezení, které jasně říkají, proti komu a jaký typ DP nesmí být použit. Mezi osoby pro které se omezení týkají, patří zjevně těhotné ženy, osoby které jsou staršího věku, osoby na kterých je patrna tělesná vada a osobám zjevně mladším 15ti let.

Proti těmto osobám smí být použit DP či zbraň pouze pokud *„útok takové osoby bezprostředně ohrožuje život nebo zdraví policisty anebo jiné osoby nebo hrozí větší škoda na majetku a nebezpečí nelze odvrátit jinak.*

Omezení podle odstavce 1 se nevztahuje na použití slzotvorného prostředku, zásahové výbušky a vytlačování vozidlem a štítem, jsou-li použity proti skupině osob.“ [5; §58]

§ 59 Zákrok pod jednotným velením

„(1) Při zákroku pod jednotným velením rozhoduje o použití donucovacího prostředku a zbraně velitel zakročující jednotky. O použití donucovacího prostředku a zbraně může na místě zákroku rozhodnout také nadřízený tohoto velitele, který tímto rozhodnutím přebírá velení do ukončení zákroku. Rozhodnutí velitele zakročující jednotky a jeho nadřízeného o použití donucovacího prostředku nebo zbraně musí být zadokumentováno záznamovou technikou se zvukem nebo v listinné podobě.

(2) Rozhodnutím podle odstavce 1 přechází na toho, kdo rozhodnutí učinil, odpovědnost za splnění povinností podle § 57.“ [5; §59]

K zákrokům pod jednotným velením dochází nejčastěji u SPJ, PJ a zásahových jednotek, kdy tyto jednotky pracují v týmech, které mají svého velitele.

4 NEBEZPEČÍ, PROVÁZEJÍCÍ SPORTOVNÍ AKCE A VÝCHODISKA PŘI JEJICH VYHODNOCOVÁNÍ

Sportovní, společenské a jiné akce s vyšší koncentrací lidí s sebou přináší mnoho rozdílných rizik s možností způsobení škod vycházejících z lidské činnosti, konstrukčních vad materiálů, či přírodních živlů.

Před každou společenskou akcí jsou vyhodnoceny všechny možné bezpečnostní rizika v místě konání a následně vypracován bezpečnostní plán pro zabezpečení akce. Toto je vždy plánováno s dostatečným předstihem a u velkých akcí se podílí všechny složky IZS i samotný pořadatel, který má povinnost ohlásit konání akce na místně příslušný krajský úřad – odbor zdravotnictví. Ukládá jim to zákon č. 374 /2011 Sb. o záchranné zdravotnické službě. (vyjma případů neohlášených akcí s produkcí hudby, facebookových akcí atd.)

Při zhotovování plánu akce je třeba dbát na detaily jako:

- co to je za akci - hokejový zápas, fotbalový zápas, tenisový turnaj, turnaj ve volejbalu,
- kde se akce koná – jiná rizikovitost bude ve městě se 100.000 obyvatel a jiná s 10.000 obyvateli,
- o jaké návštěvníky se jedná – jiný fanoušek bude na tenisovém turnaji a jiný na fotbalovém zápase,
- jaké jsou možnosti organizátorů – některé stadiony jsou koncipovány s velkým důrazem na bezpečnost diváků proti velké škále rizikových faktorů, jiné jsou zastaralé a jejich bezpečnost a koncept je noční můrou všech kdo se na akci podílí,

Při plánování se vychází také z

Příklady rozdělení sportovních akcí dle:

- místa: vnitřní, venkovní, kombinovaná,
- lokality: městská, v přírodě,
- rozsahu: masová, velká – střední, malá,
- zabraného území: na malém prostoru, velké ploše,
- zasažené oblasti: mezinárodní, národní, Lokální,
- mediálního zájmu: mezinárodní přímý přenos, záznam x reportáže, bez mediálního zájmu,

4.1 Nebezpečí pro návštěvníky sportovních akcí

Sportovní akce nepřináší návštěvníkům a divákům pouze radost, ale přináší i řadu útrap často vycházejících z jejich chování. Nejčastějšími jevy narušující klidný průběh sportovní akce jsou zranění, zadržení policií v případě porušení zákona, nevpouštění na stadion ze strany pořadatelů v případě nerespektování návštěvního řádu pořadatele, nebo se můžou stát obětí kapesních krádeží. Dnes se také často hovoří o hrozbách terorizmu v místech s větší koncentrací osob a z toho důvodu se zavádí spousta opatření, která by měla tyto rizika minimalizovat. Proti všem kriminálním hrozbám jsou na stadionu přítomni policisté, ostraha, pořadatelská služba a další technické prostředky, jako například dohlížecí monitorovací kamerový systém.

Pro případ ohrožení života a zdraví, lehkých, či těžkých úrazů je na větších sportovních akcích přítomna záchranná služba. Pro příklad jsem uvedl, jakými obecnými principy se stře-dočeská záchranná služba při nasazování sil řídí.

Akce se třídí dle rizikovosti do tří skupin:

- u běžných akcí je rizikovost značena 1.0,
- u sportovních akcí s vyšší fyzickou zátěží účastníků se rizikovost zvyšuje na 1,
- na kulturních akcích jako jsou rockové koncerty, pivní slavnosti a jiné se z hlediska rizikovosti (alkohol, drogy, vyčerpání atd.) zvyšuje na 1.5–2.0,

Nasazení:

- při návštěvnosti 1000-5000 účastníků - 1 vozidlo RZP,
- nad 5000 účastníků je nutno zřídit centrální místo ošetření - (např. stan, kde je doktor, 2-4 zdravotníci a min. 8 lůžek), dále 1 vůz RZP,
- dále na každých dalších cca 10 000 účastníků akce je nutno plánovat nasazení 1 plně vybaveného vozu RZP a 1 vozu DRNR s dvoučlennou posádkou,

V případě potřeby, nebo dle požadavků pořadatele, se můžou počty prostředků navýšit. [15]

4.2 Nebezpečí pro Policii

Největším nebezpečím pro policisty je napadení ze strany fanoušků nebo chuligánů jak verbální, tak fyzickou formou na fotbalových nebo hokejových zápasech. Proti fyzickému napadání a následným zraněním jsou policisté vybaveni řadou ochranných pomůcek, jako je protiúderový oblek s helmou a další slzotvorné, vrhací a úderové prostředky. Proti verbálním útokům musí být policisté odolní po psychické stránce, které napomáhá výcvik v modelových situacích a řada školení s tímto zaměřením.

Můžeme tedy říci, že Policie vnímá hrozby materiální, fyzické a psychické. Níže uvedu nejzásadnější hrozby, které Policie a jednotliví policisté na sportovních akcích vnímají.

Materiální

- na majetku policie,
- na zařízení stadionu,
- na majetku nezúčastněných osob v okolí stadionu, nebo příjezdových tras,

Fyzické - Újma na zdraví policistů či civilistů

- lehké zranění,
- těžké zranění – trvalé následky na zdraví / bez trvalých následků na zdraví,
- smrt,

Psychické

- obavy, zda bude opatření zvládnuto celkově ze strany Policie, zda budou stačit síly a prostředky, vyčleněné na toto opatření. Zda, zvládnou své povinnosti policisté vyčlenění do tohoto opatření,
- obavy, zda bude zvládnuto z pohledu policisty jako jednotlivce (stres). Jestli zvládne případný zákrok a vyhodnotí jaký donucovací prostředek bude adekvátní. Jak bude fungovat, pokud na místě zákroku budou média. Pokud bude utrpět zranění jeho kolega, nebo osoba pro níž zakročil,

K pochopení, proč a kým jsou policisté napadáni, tak je nutné nejdříve vysvětlit pár pojmů o tom, kdo vlastně na tyto sportovní akce chodí.

- **Fotbalový divák**

Tento pouze nezaujatě sleduje hru samotnou a výsledek jej moc nezajímá. Nesleduje pouze fotbal ale i jiné kolektivní hry jako je hokej či basket. Nenosí žádné oblečení, ze které by byla zřejmá klubová příslušnost. Na stadion chodí velmi málo a zápasy sleduje prostřednictvím médií. Sledování je pro něj pouze odreagování a zábava.

- **Fotbalový fanoušek**

Fanoušek již neutrální není a je k fotbalu vázán tím, že má svůj oblíbený klub a je to pro něj hlavní sport. Hru již bouřlivě prožívá a emotivně reaguje na dění na hřišti. Úspěchy i neúspěchy svého klubu velmi prožívá. Nosí dresy svého klubu, šály a další věci ze kterých je patrná klubová příslušnost. Se svým klubem cestuje po celé zemi i do zahraničí a neváhá zaplatit za lístky jakoukoliv částku v případě významných utkání.

- **Fotbalový výtržník (chuligán)**

Chuligáni se sdružují do větších skupin, často má jeden sportovní tým tak velkou fanouškovskou základnu, která se skládá z několika skupin. Tyto skupiny si vytvářejí svou choreografii, mají své vlajky, písně a texty, které mají často za účel vyprovokovat fanoušky soupeře. Jejich hlavním cílem je provokace a vytváření rvaček mimo stadion a na stadionu. Mezi těmito skupinami je velká rivalita a často si domlouvají rvačky na opuštěných místech. Chuligáni se ještě můžou dělit na umírněné, kteří jenom fandí a rvačky nevyhledávají, ale nebrání se jim a na radikální, kteří se vůbec ani nezajímají o stav na hřišti a čekají pouze na příležitost ke rvačce s protivníkem, nebo policií. [2]

4.3 Členění sportovních akcí ze strany policie podle stupně nebezpečí

Aby nedocházelo k podceňování akcí, co se počtu nasazených policistů týká, nebo naopak předimenzování sil a prostředků, tak si policie tyto sportovní akce, nebo nejčastěji týmy značí dle rizikovitosti do skupin. Dříve se týmy ve fotbale i hokeji značili velkými písmeny „A,B,C“, kdy:

- A znamenalo méně rizikový tým/zápas,
- B znamenalo střední riziko,
- C jako velmi rizikový,

Dnes se toto označuje pouze jako „nízké riziko, střední riziko a vysoké riziko“.

O tom který tým, nebo která sportovní akce, klání, turnaj spadá do jaké kategorie rozhoduje vždy na začátku sezony vedení policie daného kraje, který tak učiní dle předešlých let a zkušeností s daným týmem a získaných zkušeností.

Nejrizikovější akce jsou ty, kde se setkávají týmy označené „dříve C“ dnes „vysoce rizikové“. Při těchto akcích jsou nasazovány maximální možné počty policistů i technické prostředky daného kraje, ale často jsou povolány posily z jiných krajů.

Může dojít k situacím, kdy k sportovní akci s nízkým rizikem získají pracovníci SKPV informace, že se k akci připojí rizikovní fanoušci a tato akce bude přehodnocena z pohledu rizikovitosti a následně nasazen větší počet sil a prostředků.

5 ZPŮSOBY PORUŠOVÁNÍ ZÁKONA NA SPORTOVNÍCH AKCÍCH

Přestupky

Mezi nejčastější porušování zákona, kterého se dopouštějí fanoušci a diváci jsou přestupky. Přestupek je takové jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je jako přestupek uvedeno v přestupkovém nebo jiném zákoně. [10]

Na stadionech dochází ve větší či menší míře k páčání mnoha přestupků, jejichž počet se odráží od celkové návštěvnosti této akce, od toho co jaký typ návštěvníků na ně dochází a o lokalitu. Nejčastější přestupky páchané na těchto akcích jsou přestupky proti veřejnému pořádku a přestupky proti majetku.

§ 47 Přestupky proti veřejnému pořádku

K těmto přestupkům nejčastěji dochází v situacích, kdy musí policisté vyzívat návštěvníky těchto akcí, aby upustili od nějakého jednání, aby strpěli nějaké úkony policie, či aby nevstupovali na nějaký prostor. Toto velmi často nerespektují a tím se dopouští „*neuposlechnutí výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci.*“ Dalším přestupkem proti veřejnému pořádku je to, že někdo „*vzbudí veřejné pohoršení, znečistí veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt nebo veřejně prospěšné zařízení anebo zanedbá povinnost úklidu veřejného prostranství, poruší podmínky uložené na ochranu veřejného pořádku při konání sportovních, kulturních a jiných společenských akcí anebo v místech určených k rekreaci nebo turistice, cestou na organizované sportovní utkání, v místě takového utkání nebo cestou zpět z takového utkání má obličej zakrytý způsobem ztěžujícím nebo znemožňujícím jeho identifikaci,*“ [10; §47 odst.1]

§ 49 Přestupky proti občanskému soužití

Celý průběh akce je často provázen slovním, či fyzickým napadáním mezi fanoušky obou klubů a to zejména „*a) jinému ublíží na cti tím, že ho urazí nebo vydá v posměch c) úmyslně naruší občanské soužití vyhrožováním újmou na zdraví, drobným ublížením na zdraví*“ [10; §49 odst.1]

a § 50 Přestupky proti majetku

Hned po přestupcích v dopravě patří přestupky proti majetku k těm nejčastějším a na sportovních akcích tomu není jinak. Kapsáři, zloději a jiní recidivisté využívají toho, že je spousta diváků plně zahleděna do dění na stadionu, nebo jsou ovlivněni pozitivem většího množství alkoholu a jsou méně obezřetní. Čas od času se obětmi kapsářů a zlodějů stanou i samotní hráči.

Přestupku proti majetku na sportovních akcích se dopustí kdo „úmyslně způsobí škodu na cizím majetku krádeží, nebo si присvojí cizí věc nálezem nebo jinak bez přivolení oprávněné osoby“ [10; §50 odst.1]

Trestné činy

Dalším porušováním zákona už jsou trestné činy. Tři nejzávažnější trestné činy se navzájem doplňují, protože bývají páchany většími skupinami fanoušků, kteří tyto trestné činy páchají najednou.

Jedná se tedy o

Poškozování cizí věci dle § 228/1 trestního zákoníku 40/2009 Sb

Poškozování cizí věci znamená zničení, poškození nebo učinění věci neupotřebitelnou a způsobí tak škodu na cizím majetku nikoliv nepatrnou. Velmi často dochází k ničení majetku jak před samotným začátkem i po skončení sportovní akce, kdy chuligáni demolují zaparkovaná vozidla, ničí dopravní značení a další zařízení obce, tak v jeho samotném průběhu. V průběhu sportovní akce zase velmi často dochází k ničení a poškozování zařízení a vybavení na samotných stadionech. [8]

Propagace hnutí směřující k potlačení práv a svobod dle § 403/1 trestního zákoníku 40/2009 Sb

Ti kteří podporují, propagují hnutí které prokazatelně směřují k potlačení práv a svobod člověka, nebo hlásá rasovou, etnickou, národnostní, náboženskou nebo třídní zášť vůči jiné skupině osob se dopouští trestného činu. Nejčastěji tomu bývá v případě hráčů z jiných kon-

inentů na které fanoušci občas reagují bučením, zvuky opic, nadávkami, nebo v hábu anonymity davu ztrácejí zábrany a hajlují před, v průběhu, nebo po ukončení sportovního utkání. [8]

Výtržnictví dle § 358/1 trestního zákoníku 40/2009 Sb

Výtržnictvím v našem případě se rozumí hrubá neslušnost na veřejně přístupném místě, nebo výtržnost zejména napadáním jiného, či jiných (fanoušků, diváků), nebo narušuje hrubým způsobem přípravu, průběh nebo zakončení sportovního utkání. [8]

Ublížení na zdraví dle § 146 trestního zákoníku 40/2009 Sb

Tohoto trestného činu se dopustí ten, kdo „d) *na zdravotnickém pracovníkovi při výkonu zdravotnického zaměstnání nebo povolání směřujícího k záchraně života nebo ochraně zdraví, nebo na jiném, který plnil svoji obdobnou povinnost při ochraně života, zdraví nebo majetku vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona, nebo e) na jiném pro jeho skutečnou nebo domnělou rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je skutečně nebo domněle bez vyznání.*“ [8; §146 odst. 2]

Nedovolené ozbrojování dle § 279 trestního zákoníku 40/2009 Sb

Kdo bez povolení

„a) *vyrobí, sobě nebo jinému opatří nebo přechovává výbušninu v množství větším než malém, zbraň hromadně účinnou nebo součástky, jichž je k užití takové zbraně nezbytně třeba, nebo*

b) *hromadí, vyrábí nebo sobě nebo jinému opatřuje zbraně nebo ve značném množství střelivo*“ [8; §279 odst. 3]

Rvačka dle § 158 trestního zákoníku 40/2009 Sb

(1) Kdo úmyslně ohrozí život nebo zdraví jiného tím, že se zúčastní rvačky [8; §158 odst. 1]

Fanoušci fotbalových, či hokejových klubů na sebe velmi často fyzicky útočí již před samotným začátkem zápasu na různých odlehlých místech. V tom horším případě se napadají na samotném stadionu v průběhu sportovního klání. V některých klubech je dokonce taková nevraživost, že se fanouškové jednoho týmu, dělí do několika organizací a napadají se mezi sebou.

6 POŘADATELSKÁ SLUŽBA NA STADIONECH

Pořadatelská služba se v dnešní době má své povinnosti, vycházející z příslušných zákonů, které jsou k povaze sportovních akcí k udržení pořádku a bezpečnosti dostatečné. Pokud máme na mysli ty nejagresivnější případy násilí, které je často plánované dopředu a velmi dobře organizované, tak stále zůstává monitorování a řešení jedním z úkolů Policie České republiky. Oprávnění pořadatelské služby jsou zpravidla ošetřeny v návštěvní řádu, který zároveň stanoví pravidla chování fanoušků a následky jejich nedodržení.

Existují však i situace, na které návštěvní řád nepamatuje, situace, které vyvolávají u pořadatele obavu z následků razantního zákroku apod. Pro zvládnutí takových situací musíme použít pravidla obsažená v obecnějších normách.

Povinnosti pořadatelské služby:

- *„vpouštění diváků a dohled nad nimi,*
- *prohlídka stadionu před zápasem a po něm,*
- *poskytnutí všech informací divákům,*
- *provádění kontroly příchozích diváků,*
- *zabránění vstupu veřejnosti do zakázaných prostor,*
- *pomoc divákům při hladkém a snadném vstupu na stadion a při odchodu z něj,*
- *poskytnutí všech relevantních informací týkajících se diváků, kteří mohou narušovat pořádek, Policii ČR,*
- *provádění všech nezbytných opatření a vyčerpání všech existujících oprávnění před zásahem Policie ČR,*
- *předcházení všem situacím, které by mohly ohrozit veřejný pořádek,“ [31; str.9]*

6.1 Dohoda mezi Českomoravským fotbalovým svazem a Policií České republiky

„Předmětem této dohody (dále jen „dohoda“) je v souladu s rezolucí Evropské rady č. 2002/C-22/01, ve znění novely Evropské rady č. 2006/C-322/01 vymezení některých zásad a forem činnosti a spolupráce při konání mezinárodních fotbalových utkání a utkání v rámci

svazu. Dohoda upravuje zejména spolupráci policie a svazu, požadavky na stavebně technické vybavení stadionů první fotbalové ligy a druhé fotbalové ligy a na zajištění bezpečnostních standardů, spolupráci pořadatelských služeb klubů a policie, výcvik a činnost pořadatelské služby klubů a společné mediální politiky.“ Konkrétně je v dohodě přesně stanoveno jaké jsou zásady spolupráce pořadatelské služby a policie a výcvik a činnosti pořadatelské služby, činnost vlastníka sportovního zařízení, povinnosti delegáta svazu, činnost policie, spolupráce s dalšími subjekty, zásady společné mediální politiky svazu, fotbalových klubů a policie, zápasy českého národního mužstva nebo českých fotbalových klubů hrané v zahraničí. [[30; článek.1]

6.2 Legislativa

Jak již bylo zmíněno výše, tak hlavním dokumentem pořadatelské služby je návštěvní řád. Pokud to ale situace dovoluje či vyžaduje, tak se může opřít i o jednotlivé zákony.

Zadržení osoby podezřelé - Zákon č. 141/1961 Sb.

V případech kdy je osoba přistižena při trestném činu, nebo bezprostředně poté a je to nutné ke zjištění její totožnosti, může zamezit jejímu útěku na základě § 76 odst. 2 tr. Zákona. Jedná se především o rvačky, poškozování cizí věci, výtržnictví, krádeže a další. Po tomto zadržení ovšem nutné okamžitě informovat Policii České republiky a osoby jim předat.

Krajní nouze - Trestní zákon č. 140/1961 Sb. - § 14

Krajní nouze je takový čin, který by byl za jiných okolností trestný. Ale tím, že jím někdo odvrací nebezpečí, které ohrožuje zájem chráněný zákonem, tak trestným činem není. O krajní nouzi by se nejednalo v případě, že by se dalo tomuto nebezpečí vyhnout nebo jej odvrátit jiným způsobem, nebo následek způsobený tímto jednáním je stejně závažný jako samotné nebezpečí, či dokonce závažnější než ten co hrozil. [9]

Jeho podstatou je oprávnění každého porušit něčí práva za účelem odvrácení nebezpečí hrozícího zájmu chráněnému trestním, nebo jiným zákonem. Na rozdíl od nutné obrany, se nejedná o útok ani nebezpečí vyvolané člověkem, ale spíše o přírodní katastrofu, nehoda, havárie, požár, nebo útok zvířete.

Nutná obrana - Trestní zákon č. 140/1961 Sb. - § 13

„Jedná se o takový čin, který by byl také trestný jako je tomu u krajní nouze, ale s tím rozdílem, že zde dochází k odvracení přímo hrozícího nebo trvajících útoku na zákonem chráněný zájem. V případě, že je obrana nepřiměřená, nebo je intenzivnější než útok, tak se o nutnou obranu nejedná. [10]

Jedná se o nejdůležitější institut, kdy může pořadatel zakročit proti agresorovi. Jeho podstatou je jednání člověka kde se jedná o útok na majetek, zdraví či život. Pořadatel zde jedná proti útočnickovému činem, který by byl jinak trestný. Toto jednání ovšem nesmí být zcela nepřiměřené způsobu útoky.

6.3 Bezpečnostní prohlídka

Stadion je neveřejný prostor, na který se dle vlastnického práva vztahuje tradiční koncept *pána domu*, který rozhoduje o tom, kdo a za jakých podmínek bude na stadion vpuštěn, či nikoliv. Při vstupu se tedy jedná o úplatný vztah mezi dvěma stranami a je tedy na svobodné vůli jedné i druhé straně, jestli do tohoto vztahu vstoupí. Základem většiny návštěvních řádů je tedy podmínka podrobit se při vstupu bezpečnostní prohlídce. Ty jsou prováděny za účelem zamezení vnášení zbraní, pyrotechniky a dalších předmětů, které jsou v rozporu s řádem, nebo zákonem.

Doporučení vhodné strategie od Policie pro pořadatele při vstupních kontrolách:

- „*pořadatel divákům předem oznámí, kdo z nich bude vpuštěn na stadion a komu bude vstup odepřen,*
- *osoby, které mají zákaz vstupu na stadion, nelze v žádném případě na stadion vpustit,*
- *divákům, na nichž je jasně patrný vliv alkoholu, nelze povolit vstup na stadion,*
- *vstup na stadion nelze povolit ani divákům, kteří mají předměty, jež by ohrozily bezpečnost a pořádek na stadionu,*
- *vstupní kontroly musí být kvalitní, včetně prohledávání osob a prosazování zákazů vstupu na stadion,*
- *vstupní kontroly musí být plynulé, aby se zabránilo dlouhému čekání ve frontách,*
- *u vstupních kontrol je třeba hlídat, aby nedocházelo k přeplnění sektorů stadionu a k promíchání rizikových fanoušků soupeřících týmů v jednom sektoru,“ [31; str.15]*

II. PRAKTICKÁ ČÁST

7 SYSTÉMOVÉ ŘEŠENÍ DONUCOVACÍCH PROSTŘEDKŮ U NÁS A VE SVĚTĚ

Pro srovnání systémového řešení k problematice, jsem si vybral donucovací prostředky, jelikož vyhodnocování rizik ze strany policie není nic, co by bylo obsaženo v literaturách a vychází vždy z konkrétní situace na určitém místě s vždy rozdílným složením účastníků. A kvůli dostupnosti zdrojů jsem vybral použití donucovacích prostředků ve Slovinsku a na Slovensku.

Na Slovensku i ve Slovinsku se policisté při rozhodování o použití donucovacího prostředku řídí velmi podobnými principy jak policisté v České republice. Znění zákonů, výčet donucovacích prostředků, oprávnění pro použití před a povinností po použití, nebo okolnosti vylučující použití DP se liší jen v drobných nuancích. Na Slovensku se policisté řídí § 50 zák. č. 171/1993 Z. z. - Zákon Národní rady Slovenské republiky o Policejním sboru a ve Slovinsku je to Zákon o povinnostech a pravomocech Policie (Úřední list RS, št. 15/13 in 23/15 – popr.) článek 72 a dále.

Tabulka 1: srovnání donucovacích prostředků

Srovnání donucovacích prostředků		
ČR	Slovensko	Slovinsko
hmaty, chvaty, údery a kopy,	hmaty, chvaty, údery a kopy sebeobrany,	připoutání a svázání
slzotvorný, elektrický nebo jiný obdobně dočasně zneschopňující prostředek,	prostředky k překonání odporu a odvrácení útoku,	fyzická síla
obušek a jiný úderný prostředek,	pouta,	plynový rozprašovač
vrhací prostředek mající povahu střelné zbraně podle jiného právního předpisu s dočasně zneschopňujícími účinky,	poutací opasek,	obušek
vrhací prostředek, který nemá povahu zbraně podle § 56 odst. 5,	poutací popruhy,	služební psi
zastavovací pás, zahrazení cesty vozidlem a jiný prostředek k násilnému zastavení vozidla nebo zabránění odjezdu vozidla,	služební pes,	prostředky pro násilně zastavení dopravního prostředku
vytlačování vozidlem,	vytláčení motorovými vozidly a vytláčení koňmi,	jízdní policie
vytlačování štítem,	technické prostředky na zabránění odjezdu vozidla,	Speciální vozidla
vytlačování koněm,	zastavovací pás a jiné prostředky na násilné zastavení vozidla,	vodní stříkač
služební pes,	speciální vodní stříkač,	slzotvorný prostředek a jiné zákonné prostředky proti pasivnímu odporu
vodní stříkač,	zásahová výbuška,	střelná zbraň – v ČR samostatný §
zásahová výbuška,	úder střelnou zbraní,	
úder střelnou zbraní,	hrozba zbraní,	
hrozba namířenou střelnou zbraní,	varovný výstřel do vzduchu,	
varovný výstřel,	použití speciálního střeliva,	
pouta,	použití letadla,	
prostředek k zamezení prostorové orientace.	Zbraň - v ČR samostatný §	

Zdroj: [vlastní]

Z tabulky je patrné, jaké jsou rozdíly ve výčtu konkrétních donucovacích prostředků v jednotlivých zemích. Jednotlivé vyjmenování a celková specifikace také vychází z právní praxe daného státu, jelikož při použití donucovacích prostředků může nastat problém v soudním řízení, kdy se důkladně přezkoumává zákonnost použití daného donucovacího prostředku. Jako příklad můžeme uvést zákon o Policii České republiky č. 273/2008 v § 52 odst. 1 písm. c) **obušek a jiný úderný prostředek**, kdy byl v předchozím starém zákoně č. 283/1991 Sb. o Policii České republiky § 38 odst. 1 písm. c) **obušek**. Zde byl právě problém s tím, že pokud policista použil ve službě teleskopický obušek, tak vlastně použil nezákonný donucovací prostředek, jelikož v zákoně tehdy byl jenom obušek. Sice se může zdát logické, že pokud se něco jmenuje, nebo má v názvu obušek, tak se na něj automaticky toto písmeno vztahuje. Ale nebylo tomu tak a do úpravy zákona jsme teleskopické obušky používat nesměli jen kvůli slovíčkaření. Dnes už je to tedy ošetřeno slovy „jiný úderný prostředek“. Toto nesmyslné slovíčkaření nefunguje ve všech zemích, proto si třeba ve Slovinsku můžou stále dovolit mít v zákoně jenom „obušek“ a přesto se nemusí obávat a můžou použít i teleskopický obušek. Na Slovensku mají jednoduchou větu „prostředky k překonání odporu a odvrácení útoku“ a tím mají do jisté míry zaručeno, že můžou k odporu či překonání použít „cokoliv“. Pokud bych udělal srovnání napříč celou Evropou, tak by bylo patrné, že některé země mají donucovací prostředky shrnuty do tří vět, takže policisté mají větší volnost ve výběru toho čeho užijí a nejsou tak limitováni novelami zákonů, které ne vždy reagují adekvátní rychlostí, protože prostředky využívané policií se neustále vyvíjí a postupně jsou do výstroje a výzbroje začleňovány další a další prostředky.

8 VYHODNOCENÍ RIZIK

Zde vyhodnotím rizika spojená s konáním sportovní akce na fotbalovém stadionu a okolí. Důvodem, proč se provádí hodnocení rizik na pracovištích (pro policisty je pracoviště místo, kde plní své povinnosti) je vytvoření podkladů, které mají umožnit zaměstnavateli, nebo odpovědné osobě, či organizaci stanovit opatření nutná pro ochranu bezpečnosti a zdraví jeho zaměstnanců, v tomto případě k ochraně života a zdraví osob, policistů a majetku, které mají za cíl předcházet rizikům, odstraňovat je a nebo minimalizovat působení neodstranitelných rizik. Pro snadnější pochopení popisovaného způsobu identifikace a hodnocení rizik.

Při hodnocení rizik vycházíme ze základních bodů

- pro provedení hodnocení je tedy důležité vymežit pracovní systém,
- vypsát místa, nebo situace, kde hrozí nebezpečí,
- odstranit či snížit rizika přijetím různých opatření
- pravidelné hodnocení rizik,
- projednat zjištěná rizika se zaměstnanci,

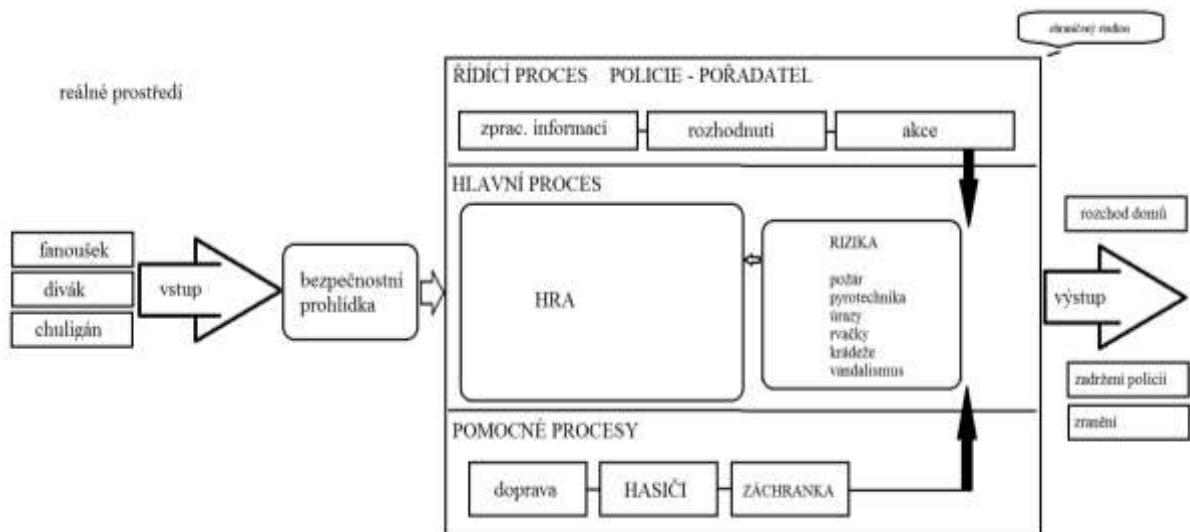
Smyslem toho postupu je získat co nevíce informací, na základě kterých se zvýší přehled o rizicích v celém pracovním systému dané organizace a to tak, že provedeme hodnocení rizik postupně na jednotlivých stanovištích (pracovištích), místech a prostorech. Díky dosaženým hodnotám dojde k rozložení rizik v celém pracovním systému a lze vytipovat nejzávažnější rizika. [21]

Vymezení pracovního systému

Zpracování tabulky se seznamem míst a prostorů v pracovním systému

- nádraží,
- ulice,
- stadion: jednotlivé sektory, turnikety, kontrolní stanoviště, parkoviště atd.

Pracovní systém zahrnuje všechna zařízení, prostory, technologie, prostředí, zaměstnance a jiné osoby vyskytující se na pracovištích a všechny další vlivy, které je možno předpokládat.

Obrázek 3: pracovní systém

Zdroj: [vlastní]

Vymezením prostoru rozumíme rozložení pracovního systému do jednotlivých pracovišť, zařízení, prostor a dalších míst, kde bude organizováno hodnocení rizik. Nesmí se zapomenout zahrnout do tohoto seznamu všechny prostory a komunikace včetně venkovních komunikací, možných tras, prostorů pro diváky atd.

Na seznam prostorů a pracovních míst navazuje seznam (přehled) činností, které jsou v jednotlivých pracovních prostorech prováděny. Seznam činností může být vypracován samostatně, nebo mohou být pro přehlednost činnosti přiřazeny k jednotlivým prostorům. Nesmí se přitom zapomenout, že na většině stanovišť probíhají v různou dobu různé činnosti, např. osobní prohlídky diváků prováděné pořadatelskou službou, doprovod fanoušků Policií atd.

Vyhledání nebezpečí

Ke každému pracovnímu místu, stanovišti, případně činnosti, přiřadíme nebezpečí nebo nebezpečnou situaci, která může nastat. Vychází se přitom, například ze zkušeností a sepíše se seznam těch nerizikovějších míst i s jejich nedostatky.

1. **Sektor hostů:** má nedostatky v konstrukci mříží, bránících v případném proniknutí fanoušků na hrací plochu
2. **Parkoviště:** je společné pro fanoušky obou týmů, riziko konfliktních situací
3. **Okolí stadionu:** V okolí stadionu se nachází stavební materiál u rekonstruovaného objektu vedle stadionu, riziko při konfliktech, možnost použití materiálů k házení na fanoušky protistrany, nebo na policisty
4. **Turnikety:** u vstupu do sektoru hostů je pouze jeden, co bude mít za následek vleklé odbavování a prohlídky, riziko vzniku konfliktních situací
5. **Příjezd:** při příjezdu fanoušků na vlakové nádraží, nejsou zajištěny spoje MHD až ke stadionu, riziko rozptýlení fanoušků v ulicích města a vznik konfliktních situací na mnoha místech

Odstranění / omezení rizik

Cílem tohoto opatření je odstranit rizika nejlépe už u jejich zdroje původu nebo omezení jejich působení tak, aby ohrožení bezpečnosti a zdraví zaměstnanců bylo minimalizováno.

- mezi nejúčinnější způsoby prevence je odstranění rizik, např. změnou pracovních (taktických) postupů, nebo nasazením větších sil a prostředků,
- opatření k odstranění rizika může být přijato také jednorázově pro všechny zdroje, v případech, kdy se riziko vyskytuje u stejných zdrojů na více místech a ze stejných příčin a při stejných podmínkách. Např. v okolí jednoho stadionu je více vstupních turniketů, u kterých jsou zdroje rizik a podmínky podobné, stačí tedy přijmout opatření k odstranění rizik pro všechny najednou,
- v případech, kdy nelze použít ani předchozí opatření nebo, i přes jeho použití zůstává zbytkové riziko, využíváme prostředky individuální ochrany OOPP (osobní ochranné pracovní prostředky),

Při přijímání opatření má vždy poslední slovo nejvyšší nadřízený (krajský ředitel, policejní prezident). Ten závazným způsobem (rozkaz ředitele, závazný pokyn policejního prezidenta atd.) rozhodne o potřebných opatřeních, zodpovědnosti za jejich realizaci a termínu provedení. Z tohoto důvodu je tedy důležité, aby měl pro své rozhodování jasné a přehledné podklady.

Projednat zjištěná rizika se zaměstnanci

- *„seznámit zaměstnance, příslušené odborové orgány nebo zástupce pro oblast BOZP s výsledkem vyhodnocení rizik včetně přijatých bezpečnostních opatření ke snížení jejich působení na zdraví zaměstnanců na pracovišti,*
- *zajistit kvalitní školení zaměstnanců a vedoucích zaměstnanců o právních a ostatních předpisech k zajištění BOZP včetně informací o rizicích, která se týkají jejich práce a pracoviště a zajistit pravidelné ověřování jejich znalostí,*
- *se zaměstnanci případně jejich zástupci projednat i výsledky kontrol zaměřených na účinnost přijatých bezpečnostních opatření, protože soustavné vyžadování a kontrolování je nezbytným předpokladem pro zajištění bezpečných a zdraví neohrožujících podmínek práce,“ [21]*

Rozbor dat

Na základě získaných dat provedu výzkum se zaměřením, ve kterých zkoumaných letech byl nejvyšší počet výtržnictví na sportovních a veřejných akcích, jejich celkový počet a ve kterých krajích dochází nejčastěji k těmto výtržnostem, z čehož pramení i vyšší rizikovost. Pro svůj výzkum jsem si tedy vybral srovnání za období od začátku roku 2010 do konce roku 2016. Data jsem získal na stránkách policie, kde jsou volně ke stažení jako statistická data kriminality za určité období. Je možné si vyhledat konkrétní trestný čin, či přestupek daného kraje, či součet konkrétních trestných činů na území celé České republiky a pomocí přesných dat, vytvořit tabulky a grafy k dané problematice.

Policejní statistika je velmi rozsáhlá, protože obsahuje velkou škálu trestných činů a k vůli už tak rozsáhlé statistice, není nikde uvedeno, o jaké sportovní akce se jedná. Ve výzkumu nelze tedy s určitostí říci, zda se jednalo o fotbal, hokej nebo jinou sportovní či veřejnou událost.

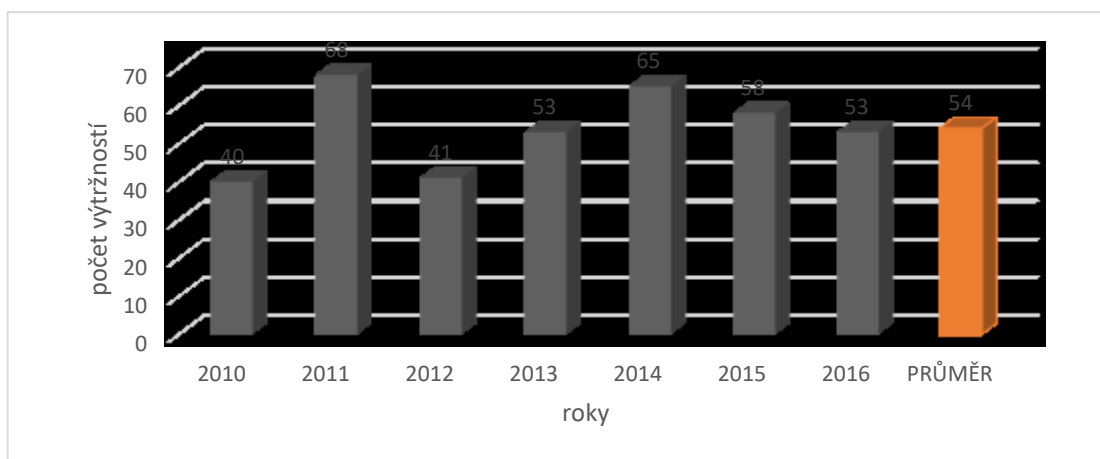
Dle dostupných údajů tedy provedl srovnání od začátku roku 2010 do konce roku 2016 v jednotlivých krajích s následným grafovým srovnáním, kde je celkový součet za celou Českou republiku. Zde je možné porovnat jednotlivé roky, nebo s určitostí říci, zda má množství výtržnictví na sportovních a veřejných akcích stoupající, nebo jinou tendenci.

Tabulka 2: výtržnictví v krajích ČR

Výtržnictví na sportovních a veřejných akcích v roce 2016							
	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Praha	12	3	6	10	10	26	2
Středočeský	3	3	0	3	4	2	1
Jihočeský	0	2	7	1	8	9	7
Plzeňský	2	1	6	3	3	2	1
Ústecký	3	9	6	8	0	2	2
Královéhradecký	5	3	1	0	0	1	2
Jihomoravský	1	3	3	5	7	4	2
Moravskoslezský	3	10	10	12	2	7	7
Olomoucký	0	1	6	2	1	6	1
Zlínský	22	21	11	6	1	1	10
Vysočina	1	0	1	2	2	5	2
Pardubický	1	2	7	0	0	2	1
Liberecký	0	0	0	0	1	1	2
Karlovarský	0	0	1	1	2	0	0
celkem	53	58	65	53	41	68	40

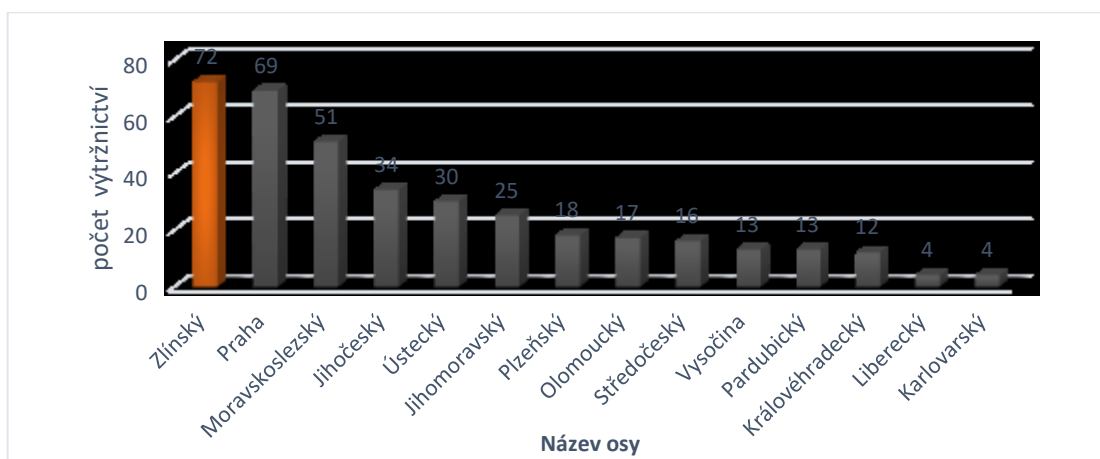
Zdroj: [22]

Na grafu pod textem je znázorněno, jaká míra výtržnictví připadá ke každému roku. Pokud udělám průměr celkového množství za každý rok po toto sedmileté období, tak vyjde číslo 54. Míra výtržnictví na sportovních a veřejných akcích za období od začátku roku 2010 do konce roku 2016 je tedy velmi rozmanitá. V roce 2010 jsme hodně pod průměrem, za to v roce 2011 už jsme vysoce nad, kdy rozdíl v těchto dvou letech činí celých 28. Rok 2012 je zase hodně pod, rok 2013 téměř průměr, rok 2014 zase nadprůměr a od tohoto roku čísla opět klesají směrem k hranici průměru.

Obrázek 4: počty výtržnictví v jednotlivých letech

Zdroj: [22]

Obrázek 5: Seřazení krajů podle počtů výtržnictví

Zdroj: [22]

Na druhém grafu je patrné, které kraje mají nejvíce sportovních akcí s nejvyšší mírou výtržnictví. Z toho pramení vyšší nasazení policistů, vyšší náklady, rizikovost a vše s tím spojené.

9 MODELOVÉ SITUACE SPORTOVNÍCH AKCÍ A RIZIK

Pro přesnější a objektivnější pohled své bakalářské práce zde uvedu některé modelové situace skutečných případů, které se v minulosti odehrály, kde se zaměřím na celkový pohled policie a dalších stran zainteresovaných v těchto událostech. Popíši zde jaké jsou základní činnosti pořádkových jednotek na takových akcích a s čím vším se policisté v těchto jednotkách potýkají.

Pokusím se tedy o přehledný popis policejního opatření v souvislosti se sportovní akcí, už od doby, kdy se na tuto akci policie teprve chystá, samotný průběh opatření, použití sil a prostředků a následný závěr a výsledky tohoto opatření.

9.1 Příklad pořádkového opatření policie v příležitosti konání fotbalového zápasu.

Dne 18.3.2017 se konalo fotbalové utkání mezi kluby Baník Ostrava a Opava, které bylo vyhodnoceno jako jedno z nejrizikovějších utkání za několik posledních let. Do opatření byly do Moravskoslezského kraje povolány posily z celého území České republiky, aby byl v maximální míře zajištěn veřejný pořádek před začátkem, v průběhu a po ukončení tohoto fotbalového utkání.

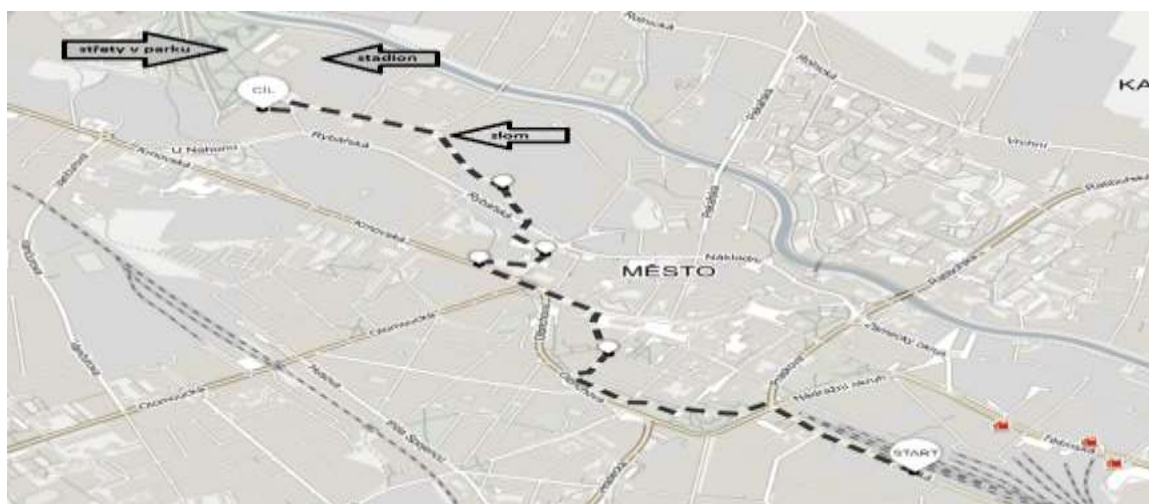
Již několik dnů před samotným utkáním proběhlo na území města Opavy rozsáhlé cvičení policie se zaměřením na nácvik taktických postupů v prostorech fotbalového stadionu a také v ulicích města kvůli možným potyčkám fanoušků po trase pochodu fanoušků Baníku Ostrava z vlakového nádraží v Opavě. Jelikož se nedalo dopředu přesně určit, kudy pochod z vlakového nádraží povede, museli policisté nacvičit přesuny a získat částečnou místní znalost centra Opavy a fotbalového stadionu, vzhledem k četnosti jednotek z jiných krajů.

Předpoklad vyhroceného utkání ze strany fanoušků byl na základě vzájemné dlouholeté rivality obou klubů, sledované komunikace fanoušků na sociálních sítích, přislíbená účast polských fanoušků. Tomuto napětí ještě částečně přispěla informace, že pro fanoušky Baníku Ostrava bude uvolněno pouze 360 vstupenek na tento zápas. Toto bylo pro ně zcela nepřijatelné, jelikož už jen kvůli krátké vzdálenosti bylo velmi pravděpodobné, že bude vyšší účast. Na tak nízký počet vstupenek reagovali tím, že se nechali slyšet, že budou zápas bojkotovat, na stadion nikdo nepůjde a všichni budou před branami stadionu. Dle předběžných odhadů se mělo této akce účastnit na 1500-2000 fanoušků, mezi nimiž budou i ti nejradikálnější fanoušci Baníku spolu s velkou účastí posil z řad polských radikálních fanoušků.

V samotný den utkání již byly všechny složky podílející se na opatření připraveny na svých místech dlouho před zahájením utkání i před příjezdem ostravských fanoušků a většina restauračních zařízení v centru i jiné prodejny měly z bezpečnostních důvodů zavřeno.

Opatření velel ředitel Moravskoslezské policie a veškeré zákroky a činnost tedy spadala pod zákroky pod jednotným velením dle §59 zák. 273/2009 Sb. – zákon o Policii České republiky. Což zjednodušeně znamená, že o zákroku rozhoduje velitel opatření, nebo velitel jednotky na místě. Samotný policista nerozhoduje, zda se do zákroku půjde, či nikoliv. Řadový policista může maximálně při provedení zákroku, použít donucovací prostředek, který bude nejeefektivnější pro provedení tohoto zákroku na jednotlivce. Pro udržení pořádku ve městě budou nasazeni policisté pořádkové i dopravní policie, členové služby kriminální policie a vyšetřování, specialisté anti-konfliktního týmu, policisté speciálních pořádkových jednotek, jízdní policie a policisté ze služby kynologie. Situace v opavských ulicích byla monitorována z policejní helikoptéry. Na opatření se podílely policejní posily z Prahy, Jihomoravského, Olomouckého a Zlínského kraje.

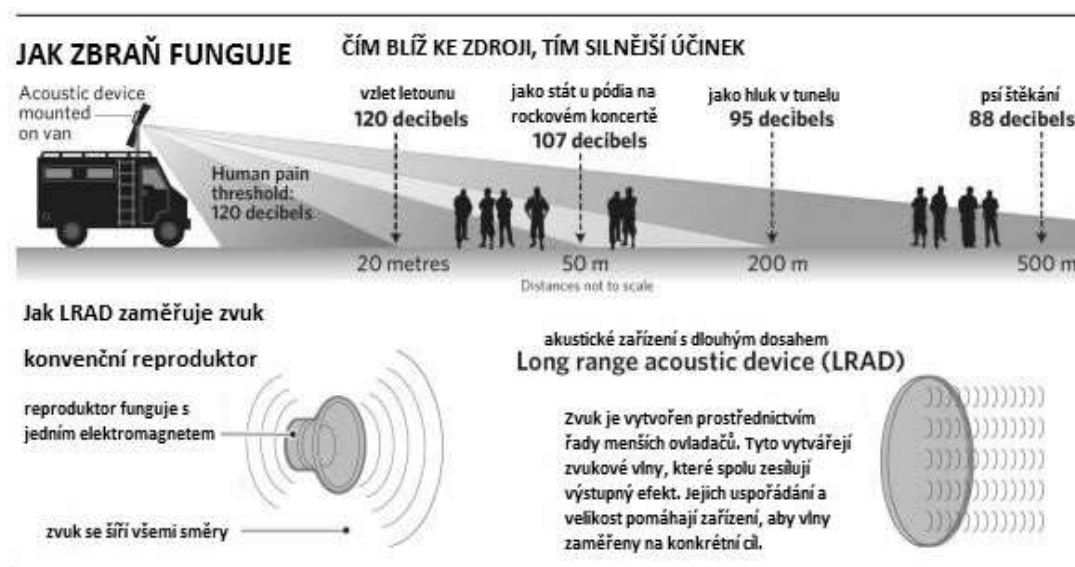
Samotné opatření započalo v 13:00 hod. příjezdem cca dvou tisíc fanoušků Baníku Ostrava a jeho spřátelených klubů, kdy část přijela vlakem a část osobními automobily. Policisté již byli v tu dobu na svých pozicích v ulicích Opavy, připraveni reagovat na vzniklé situace, na různých místech během pochodu z vlakového nádraží, jelikož se dopředu nedalo přesně určit trasu pochodu. Fanoušci se vydali pochodem ke stadionu přes centrum města z ulice Jánské, která se nachází vedle vlakového nádraží, kde fanoušci vystoupili. Zde už ale můžu na obrázku ukázat, kudy fanoušci šli a kde nastal zlom.

Obrázek 6: mapa pochodu Opavou

Zdroj: [23]

Zlom nastal na křižovatce Sadové a Mostní. Část fanoušků Baníku se odtrhla a vydala se na ulici Mostní a podél řeky se snažili dojít ke stadionu. Poté, co začaly ulicí U Opavice otrásat exploze pyrotechniky, přistoupili k davu policisté speciálních pořádkových jednotek, psodovi a policisté na koních. Následovala první vlna zajišťování z důvodu páchaní protiprávního jednání ze strany fanoušků a to tím, že měli obličej zakrytý způsobem ztěžujícím nebo znemožňujícím jeho identifikaci, čímž se dopouštěli dle § 47 Přestupky proti veřejnému pořádku 200/1990 Sb. a Výtržnictví § 358/1 trestního zákoníku 40/2009 Sb. Vzduchem létaly skleněné lahve, piva a další předměty. Někteří příznivci Baníku seběhli až dolů k řece. Po cca 40 minutách se policejním složkám povedlo situaci uklidnit. Ke stadionu se kolem řeky fanoušci nedostali. Nedlouho před začátkem utkání se tak shromáždili za tribunou H. I zde ale policisté museli zakročit. Na toto policie reagovala použitím všech dostupných prostředků, od jízdní policie na vytlačení fanoušků z daného prostoru, přes družstva speciálních pořádkových jednotek pro boj a zajišťování nejagresivnějších fanoušků až po speciální akustické zařízení LRAD fungující jako zvukové dělo. Pro využití akustického zařízení s dlouhým dosahem (LRAD) se policisté rozhodli v okamžiku, kdy se dav ostravských příznivců hrnul k bráně opavského fotbalového stadionu a chtěl se násilím dostat dovnitř. Využito bylo především kvůli šíření výzev, aby se lidé rozešli, ale v kritické chvíli posloužilo jako donucovací prostředek. Nepříjemný vysokofrekvenční tón se prostorem šířil necelou půlminutu. Účinek na dav byl zjevný. Tato novodobá zbraň nijak neublíží, ale podle typu zařízení dokáže až na 900 sta metrů vyvinout hlasitost 150 decibelů.

Obrázek 7: vyobrazení fungování zařízení LRAD

Zdroj: [24]

Tímto zákrokem u pokladen vyhradili přibližně třicetimetrový prostor směrem do parku, do kterého se nesmělo vstupovat. V parku se situace uklidnila až do doby, kdy dal FC Baník rozhodující branku. Ihned jak se o dění na hřišti fanoušci baníku za tribunou H dozvěděli, tak došlo k opětovnému používání pyrotechniky ze strany fanoušků. Po ukončení zápasu, se po několika minutách vydali zpátečním směrem na východní nádraží. Pár set fanoušků zamířilo na ulici Mostní a u mostu došlo k tvrdému střetu s příznivci domácích. Policisté se po pár minutách dokázali mezi oba tábory vklínit a dav rozdělit. Po tomto už se většina fanoušků Baníku vydala směrem k vlakovému nádraží a v 17:00 hod. odjeli do Ostravy. [19]

Obrázek 8: zajištění fanouška

Zdroj: [25]

Na opatření bylo zajištěno cca 60 osob. Co se týče trestního jednání, jsou reálné trestné činy výtržnictví, poškození cizí věci a násilí proti úřední osobě. Při atacích byli zraněni čtyři policisté (zranění jsou charakterizována jako lehká), zraněn byl i služební kůň. Došlo také k poškození služebních vozidel. Na místo museli několikrát kvůli zraněným fanouškům vyrážet zdravotníci.

Policisté následně realizovali obligatorní úkony nutné k zadokumentování jednotlivých skutků. Po provedených základních úkonech byly zajištěné i zadržené osoby propuštěny. Dva fanoušci si vyslechli sdělení podezření, v dotčených trestních věcech je vedeno zkrácené přípravné řízení. Další fanoušci byli podezřelí z trestných činů násilí proti úřední osobě.

Zajištěné osoby se převážně dopustili přestupkového jednání, nicméně policisty teď čekala složitá práce s vyhodnocováním všech událostí. Museli prověřit i okolnosti dalších trestných

činů a před sebou měly analýzu stovek hodin zajištěných záznamů z kamerových systémů, či osobních kamer na helmách policistů. Pomocí tohoto se pokusí zjistit identity konkrétních jedinců, kteří v Opavě porušovali zákon.

Kolem 22.45 hodin dne 18. 3. 2017 před restaurací v Opavě napadl policistu speciální pořádkové jednotky 38letý muž. Podezřelý rovněž kopal do služebního vozu. Muž byl policisty zpacifikován za užití donucovacích prostředků. Policista byl ošetřen s nespécifikovanou dobou léčení. K objasnění okolností věci zahájili opavští policisté úkony trestního řízení pro trestný čin násilí proti úřední osobě. Pachateli skutku hrozí trest odnětí svobody až na čtyři léta.

Cizinec oblečen do žlutého trička, dle dosud zjištěných informací zřejmě fanoušek spřízněného polského klubu opavského týmu se měl pohybovat malátnou chůzí po železniční trati nad ránem 19. 3. 2017 na Opavsku. Při střetu s vlakem utrpěl 41letý muž zranění neslučitelná se životem. V době konaných úkonů byla doprava na trati zastavena.

Zopakovat lze, že k zajištění veřejného pořádku byly nasazeny speciální pořádkové jednotky několika krajských ředitelství, policisté pořádkové i dopravní služby, policisté služby kriminální policie a vyšetřování i policisté anti-konfliktního týmu, kynologové se psy, situaci monitoroval vrtulník. Nasazeny byly řádově čtyři stovky policistů. [20]

Nejčastější projevy agresivního jednání

Při všech takových opatřeních, kde dochází k fyzickému kontaktu s menšími, či většími skupinami fanoušků, kteří jsou agresivní a je evidentní, že jim jde jenom a pouze o fyzickou konfrontaci s fanouškem soupeře, případně policistou, vyvstávají pro zakročující policisty rizika, spočívající ve fyzickém napadení a následným lehkým či těžším zraněním. Jelikož fanoušci často používají k „boji“ různé zbraně, jako jsou tyče, obušky, případně na policisty hází různě velké předměty a tyto můžou policistovi ublížit s dlouhodobějšími následky i přes jeho ochranné prostředky.

9.2 Vyhrocený konec na druholigovém hokeji

V lednu 2017 se odehrál druholigový zápas mezi kluby HC Hodonín a HC Vsetín. Jelikož tým Vsetína patří do skupiny klubů, jejichž fanoušci dělají často problémy, bylo požádáno o posílení z Brna. Z toho důvodu bylo na toto utkání vysláno družstvo speciální pořádkové jednotky Brno s hlavní působností v Jihomoravském kraji, pro případné řešení vzniklých konfliktních situací.

První dvě a velká část třetí třetiny utkání nenasvědčovaly tomu, že by se v tak krátkém čase mohla situace nějak vyhrotit a bylo potřeba policejního zásahu. Toto se ale změnilo v poslední minutě třetí třetiny, kdy zbývalo patnáct vteřin do konce třetí třetiny a ze strany vsetínských příznivců přiletěla na led pyrotechnika i přes vstupní osobní prohlídku ze strany pořadatelské služby. Další dělobuchy a světlice se rozhořeli ve Vsetínském kotli a k vůli vzniklému oblaku kouře, byla hra přerušena. Situaci se ještě snažili zachránit hráči Vsetína, kteří se sjeli k fanouškům s prosbou o klid v hledišti. Fanoušci na toto nereagovali a část z nich si přes obličej nasadili kukly a šály pro případné znemožnění identifikace z kamerových záznamů.

Obrázek 9: fanoušci Vsetína zapalující pyro

Zdroj: [25]

Co se týká zahalování obličejů na kulturně společenských akcích, což hokejový zápas je, tak se jedná o přestupek dle § 47 Přestupky proti veřejnému pořádku. Nošení, či používání pyrotechniky na stadionech může být přestupek ale také trestný čin, záleží do jaké kategorie

pyrotechnika spadá a zda je uživatel oprávněn k jejímu držení či používání. Pokud oprávnění nemá, může se jednat o přečin nedovoleného ozbrojování dle Trestního zákoníku č. 40/2009 Sb. § 279 a pokud ji použije, může to být výtržnictví dle § 358/1 trestního zákoníku 40/2009 Sb. Na základě tohoto protiprávního jednání a zřejmé neschopnosti pořadatelské služby věc vyřešit, požádala pořadatelská služba velitele policejního opatření o zásah a vyřešení situace. Tento ihned vyslal do sektoru hostů speciální pořádkovou jednotku, která se po příchodu na místo takticky rozmístila tak, aby mohla co nejrychleji reagovat na vzniklou situaci a zasáhnout. K zásahu nakonec dojít nemuselo, protože se po jejich příchodu a jejich přítomností situace okamžitě uklidnila. Navíc již nedocházelo k protiprávnímu jednání. Kdo házel pyrotechniku zřejmě nebylo, protože v době házení světlic byli aktéři zahaleni kuklami a šálami a v nastalém zmatku před příchodem policie si své obličeje odhalili. Ze zde nespecifikovaných důvodů bylo v daný okamžik nereálné realizovat zajištění těchto osob. Na základě uklidněné situace a odvětrání haly se odehrálo posledních 15 vteřin utkání.

Po ukončení utkání a následném rozloučení hostujícího vítězného týmu, se fanoušci Vsetína vydali k východu ze zimního stadionu, kde měli přistavený svůj autobus. Policisté speciální pořádkové jednotky opustili zimní stadion až s posledním fanouškem Vsetína a přesunuli se k jejich autobusu.

Zde hrozilo další nebezpečí, jelikož kolem fanoušků Vsetína procházeli také fanoušci domácího Hodonínského klubu, kteří se navzájem uráželi a vyzívali k fyzické konfrontaci. Tuto situaci museli policisté řešit částečným rozdělením fanoušků obou týmů, aby jim co nejvíce zamezili v možném střetu.

Opatření bylo ukončeno v době, kdy nastoupili fanoušci hostujícího týmu do autobusu a odjeli pryč z Hodonína.

Vysoká nebezpečnost

Zde se ukázal hlavní problém v používání pyrotechniky v prostorách zimního stadionu, kde hrozilo zranění osob popálením, nadýcháním vzniklých zplodin, nebo v horším případě způsobení požáru, což by vedlo k dalekosáhlejšími škodám jak na zdraví či životech návštěvníků, tak na zařízení stadionu. Jak se ukazuje na většině sportovních akcí, tak k pronášení pyrotechniky dochází neustále i přes „důsledné“ kontroly pořadatelské služby.

10 NÁVRH OPATŘENÍ

Všechny projevy násilí naštěstí nepatří do všech sportů a ani u těch dotčených sportů se nejedná o pravidlo a většina sportovních akcí proběhne bez jakýchkoliv vážnějších zásahů policie. To nemění nic na tom, že žádná sportovní akce, byť se jedná o exhibice, přátelské utkání, nižší ligy se nesmí podcenit a musí být pečlivě s časovým předstihem vyhodnocena a přijata následná opatření pro minimalizaci nežádoucích událostí.

K provádění policejních opatření na těchto akcích jsou policisté velmi dobře vycvičení a co se speciálních pořádkových jednotek Policie ČR týká, tak patří ke špičkám v Evropě.

10.1 Fotbal

V tomto modelovém příkladu policisté postupovali s maximální profesionalitou a zohlednili zde letitou praxi a vycvičenost, spolu s nejmodernější dostupnou technikou, která je v možnostech Policie.

Příprava a realizace na takové situace jsou tedy zajištěny po teoretické stránce, praktické stránce a materiálním vybavení. Teoretická část se skládá z oprávněnosti zákroků v zákonné rovině, znalosti příslušných zákonů a jejich následné uvedení a realizace v terénu v případě nutnosti. Dále taktické postupy popsané v metodických dokumentech a jiných interních písemnostech ze kterých tito policisté čerpají. Praktická část je zvládnuta v taktických postupech na modelových příkladech ve služebním výcviku, ve schopnostech použití velké škály donucovacích prostředků. V tomto případě bylo dokonce provedeno již zmíněné cvičení k příležitosti tohoto utkání. A v neposlední řadě je to materiální vybavení, které se za posledních pár let posunulo velmi kupředu od vozového parku po vyzbrojení policistů vrhačů gumových projektilů, taserů, paintballových zbraní s označovací, nebo slzotvornou municí.

I přes velkou vycvičenost a kvalitní vybavení, nelze říct, že na těchto opatřeních nic nehrozí, nebo že jsou známi všechny možné scénáře. Každé opatření je jedinečné, což plyne z počtu fanoušků, jejich složení, vybavení a v neposlední řadě na jejich náladě.

V první modelové situaci policisté využili velkou škálu prostředků a postupů k zamezení ve střetu obou fanouškovských skupin, což se jim až na výjimky podařilo. Hlavní nápor u vstupní brány, nebo pokus o obejití kolem řeky, zvládli bez větších problémů. Zlom nastal v okamžiku, kdy bylo ukončeno fotbalové utkání a všichni fanoušci ze stadionu vyšli ven. Po tomto došlo k pár excesům, které byli i zveřejněny v médiích. Při zákroku lze vytknout

pouze to, že se na pár místech dostali fanoušci obou klubů na kontaktní vzdálenost. Za tyto situace nemůže ani tak taktická chyba na místě, jako „malé“ počty zasahujících policistů proti mnohonásobné přesile na velké ploše s množstvím přilehlých ulic a uliček. Vzhledem k počtu fanoušků, které v součtu činily tisíce, proti cca 500 policistům, je stále možné říci, že policisté odvedli velmi dobrou práci. Být na takovém opatření, proti dvěma skupinám, kdy jedna chce útočit na druhou, ale nebojí se útočit na policisty čímkoliv bez rozmyslu, je velkou zátěží pro každého policistu účastnícího se tohoto opatření a nezáleží na místě, nebo postu který tam v daný okamžik vykonává.

Návrh opatření k tomuto příkladu je tedy, důsledně postupovat vůči osobám, které se dopouštějí protiprávního jednání v souvislosti se sportovní akcí a prohloubení využívání moderních trendů v policejním přístupu k hromadným akcím. Dále by bylo na zvážení, aby se na tak velkých a takto rizikových akcích podílelo více jednotek.

Otázkou ale je, zda by bylo ještě kde čerpat v rámci Policie ČR, jelikož ve stejný den probíhala po území republiky i jiné opatření v příležitosti jiných sportovních akcí, či demonstrací, kde bylo také potřeba zastoupení pořádkových jednotek.

10.2 Hokej

Zde se vše obešlo bez vážnějších problémů díky včasnému vyhodnocení rizikovosti u jednoho z hrajících týmů a následné nasazení vhodných sil a prostředků pro případ vzniku jakékoliv vzniklé situace před zahájením, v průběhu konání či po ukončení sportovní akce.

Stejně jako v předešlé situaci věděli policisté, jaké rizika zde jsou, byť co se výše rizika byla tato sportovní akce potažmo opatření pro policii o několik kategorií níž, než v prvním případě. I s ohledy na nižší počty zúčastněných fanoušků a zároveň ještě nižší zastoupení těch problémových, není možné podceňovat i takové situace.

Na místě nebyla za policii pouze jenom speciální pořádková jednotka, ale podíleli se na něm až na výjimky pomalu všechny složky uvedené v teoretické části, jelikož bez komplexní spolupráce všech článků a vedení, nelze takové opatření provádět. I zde se postupovalo podle zaběhlých praxí ověřených postupů.

Zde bych navrhnul pro zlepšení této situace, aby se změnila legislativa a upravila celková pravidla pro členy pořadatelské služby a bezpečnostních agentur. Tito většinou provádí osobní prohlídky laxně a z toho důvodu se neustále dostává pyrotechnika jak na hokejové,

tak i na fotbalové stadiony. Přísnější podmínky pro práci v pořadatelské službě a bezpečnostních agenturách a vhodnější výběr jejich členů, by mohl velmi napomoci při řešení těchto situací. V dnešní době jsou do těchto pozic dosazováni nekvalifikovaní brigádníci, nebo bývalí rváči s trestní minulostí za násilné trestné činy, což mnohdy moc dobrého nepřináší.

Dalším návrhem je instalace kamerových systémů před každý „kotel“ fanoušků i v nižších ligách, aby se v případech, kdy je používána pyrotechnika a aktéři se maskují kvůli znemožnění identifikace, dalo rychle reagovat a tyto ihned zajistit.

ZÁVĚR

Cílem mé bakalářské práce bylo seznámit s riziky a problémy, které provází konání sportovních akcí, jakou roli hraje Policie ČR, kdo další se na nich podílí, rozbor informačních zdrojů ve světě, návrhy řešení, jak se dělají akce a identifikace rizik na těchto sportovních akcích.

V průběhu naplňování tohoto cíle, jsem postupoval tak, že jsem v teoretické části nejdříve seznámil s definicí, co to vlastně je riziko. Hned po tom následuje seznámení s Policií ČR, jejím vznikem a vnitřním členěním. V návaznosti na to jsem popsal všechny složky působící na těchto opatřeních i s důvody, proč jsou do opatření zapojeny. Díky tomu jsem se dostal ke vzniku speciálních pořádkových jednotek, kde jsou rozmístěny, kolik jich v ČR je, co vedlo k jejich vzniku a jejich úlohách při plnění úkolů na sportovních akcích. Jelikož s sebou sportovní akce přináší celou škálu rizik, je nutné zapojení všech dostupných prostředků Policie, aby se dalo, v co nejvyšší možné míře tyto rizika eliminovat. Pro lepší představu o tom, z čeho vychází povinnosti, úkoly a oprávnění Policie ČR jsem vypsál nejdůležitější zákony a interní akty, které jsou pro její práci závazné. Jako základní oprávnění k ochraně bezpečnosti své osoby, jiné osoby nebo majetku anebo k ochraně veřejného pořádku je donucovací prostředek, takže jsem popsal, jaké donucovací prostředky policisté mají. Dále už následoval souhrn největších nebezpečí, které provází menší či větší sportovní akce pro samotné návštěvníky, Policii ČR a jak se dají tyto akce dle rizikovosti členit. Většina nebezpečí jde ruku v ruce s porušením zákona ze strany účastníků, takže jsem zde uvedl ty nejdůležitější případy jejich porušování. Jelikož se sportovní akce odehrávají v uzavřených prostorách jako jsou stadiony, hřiště, či jiné plochy, tak je nutné, aby tyto akce měli někoho, kdo bude dohlížet na vnitřní řád a tím je pořadatelská služba. Z toho důvodu bylo nutné popsat, kdo to pořadatelská služba je. Hlavním dokumentem pořadatelské služby je návštěvní řád a ten dává pořadatelské službě oprávnění a povinnosti. Hlavním oprávněním pořadatelské služby je osobní prohlídka, jelikož velkým rizikem je pronášení pyrotechniky a různých zbraní.

V praktické části jsem provedl rozbor informačních zdrojů světa a ukázal srovnání konkrétních donucovacích prostředků s mnou vybranými zeměmi. Dále jak vypadá vyhodnocení rizik před sportovní akcí, jakou je fotbal s následným rozbohem statistických dat Policie ČR o množství konkrétního porušení zákona na sportovních akcích jako jednoho z největších rizik, jakým je trestný čin „Výtržnictví na sportovních a veřejných akcích“ za určité časové

období. Jako další jsem uvedl dva modelové příklady, které se odehrály v nedávné minulosti v příležitosti konání sportovních akcí. Jaká míra rizika byla na těchto akcích a jaká opatření byla ze strany Policie ČR provedena. Jako poslední část jsem tyto modelové situace zhodnotil a navrhnul opatření, ke snížení rizik v těchto případech.

Touto prací bylo tedy zjištěno, že hlavní rizika pramení z chování samotných diváků, a to ve výtržnostech před, v průběhu i po konci sportovní akce, tak i v používání zakázané pyrotechniky a její pronášení na stadiony.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografie a knihy

- [1] HORZINKOVÁ Eva, ČECHMÁNEK Břetislav. Zákon o Policii České republiky, Vyd. 1. Praha: EUROUNION, 2005. 236 s. ISBN:80-7317-041-8
- [2] SLEPIČKA, Pavel. Sportovní diváctví, Rozbor negativních jevů na stadionech. Prevence proti diváckým výstřelkům. 1. vyd. Praha: Olympia, 1990. 213 s., fot. ISBN 80-7033-012-0 [s 20-60]
- [3] TICHÝ M. Ovládání rizika. Analýza a management. Vyd. 1. Praha: C. H. Beck, 2006. 396 s. ISBN 80-7179-415-5
- [4] VOKRUŠ Jiří. Policie České Republiky. Vyd. 1. Praha: Policejní prezidium České republiky, 2010. 84 s. ISBN 978-80-254-6099-3

Legislativa

- [5] Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů
- [6] Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky
- [7] Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů
- [8] Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník
- [9] Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním
- [10] Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích
- [11] Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů
- [12] Zákon č. 106/1999 Sb.
- [13] Zákon č. 84/1990 Sb. o právu shromažďovacím

Internetové zdroje

- [14] <http://www.policie.cz/clanek/poradkova-policie.aspx> [online] [2016-12-12]
- [15] <http://www.zachranka.cz/pro-verejnost/zdravotnicka-asistence/94-principy-zajisteni-kulturnich-a-sportovnich-akci> [online][cit.2016-12-20]
- [16] <http://www.policie.cz/docDetail.aspx?docid=9128&doctype=ART&#SPJ-> [2017-1-1]

- [17] <http://www.sweb.cz/tirisk>, [online] [2016-12-12]
- [18] <http://www.bozpinfo.cz/identifikace-nebezpeci-hodnoceni-rizik-uvod>[online] [2016-12-12]
- [19] http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/opava-derby18032017.html [2017-26-3]
- [20] <http://www.policie.cz/clanek/krajske-reditelstvi-severomoravskeho-kraje-zpravodajstvi-fotbalove-utkani-v-opave.aspx> [2017-26-3]
- [21] <http://www.bozpinfo.cz/prakticky-priklad-s-komentarem-jak-vyhodnotit-rizika-na-pracovisti> [online]-[cit. 2017-12-1]
- [22] <http://www.policie.cz/statistiky-kriminalita.aspx> [online] [2017-12-2]
- [23] <http://www.mapy.cz>
- [24] <http://www.armadinoviny.cz/sonicke-zbrane-a-kontrola-davu.html> [online] [2017-12-4]
- [25] <http://www.tydenikpolicie.cz> [online] [2017-12-4]
- [26] <http://www.shkhodonin.cz/fotogalerie.asp?zobraz=kategorie&kategorie=313&foto=8312&slovo=&typ=&sezona=&poslano=true> [online] [2017-2-2]
- [27] <http://robota.blog.cz/0903>[online] [2016-20-12]

Ostatní

- [28] Vyhláška č. 122/2015 Sb., o způsobu vnějšího označení, služebních stejnokrojích a zvláštním barevném provedení a označení služebních vozidel, plavidel a letadel Policie České republiky a o prokazování příslušnosti k Policii České republiky
- [29] ZPPP 110/2009 o činnosti na úseku extremismu, sekt a diváckého násilí
- [30] Dohoda mezi Českomoravským fotbalovým svazem a Policií České republiky
- [31] Manuál pro fotbalové kluby
- [32] zák. č. 171/1993 Z. z. § 50 - Zákon Národní rady Slovenské republiky o Policejním
- [33] Úřední list RS, št. 15/13 in 23/15 – por.) článek 72 a dále. – Slovinský zákon

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

PČR	Policie České republiky
PP	Policejní prezident
ČR	Česká republika
OOPP	Osobní ochranné pracovní prostředky
DP	Donucovací prostředek
SPJ	Speciální pořádková jednotka
PJ	Pořádková jednotka
RZP	Rychlá zdravotnická pomoc
DRNR	Doprava raněných, nemocných a rodiček
ZÁK	Zákon
SB	Sbírky
SKPV	Služba kriminální policie a vyšetřování

SEZNAM OBRÁZKŮ

OBRÁZEK 1: ROZMÍSTĚNÍ SPJ	16
OBRÁZEK 2: VYBAVENÍ POLICISTŮ SPECIÁLNÍCH POŘÁDKOVÝCH JEDNOTEK	17
OBRÁZEK 3: PRACOVNÍ SYSTÉM	40
OBRÁZEK 4: POČTY VÝTRŽNICTVÍ V JEDNOTLIVÝCH LETECH	44
OBRÁZEK 5: SEŘAZENÍ KRAJŮ PODLE POČTŮ VÝTRŽNICTVÍ.....	44
OBRÁZEK 6: MAPA POCHODU OPAVOU	46
OBRÁZEK 7: VYOBRAZENÍ FUNGOVÁNÍ ZAŘÍZENÍ LRAD	47
OBRÁZEK 8: ZAJIŠTĚNÍ FANOUŠKA	48
OBRÁZEK 9: FANOUŠCI VSETÍNA ZAPALUJÍCÍ PYRO	50

SEZNAM TABULEK

TABULKA 1: SROVNÁNÍ DONUCOVACÍCH PROSTŘEDKŮ	37
TABULKA 7: VÝTRŽNICTVÍ V KRAJÍCH ČR	43